

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**ÚVĚROVÉ PRODUKTY PRO VYBRANÝ SEGMENT
KLIENTŮ**

Autor práce: Pavla Lahodná

Studijní obor: Management a marketing služeb

Forma studia: Prezenční

Vedoucí práce: Ing. Pavel Studík

Katedra: Katedra managementu a marketingu služeb

2013

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a byla zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Ing. Pavlu Studíkovi za cenné rady, a připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

LAHODNÁ, P. *Úvěrové produkty pro vybraný segment klientů: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 61 s.
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Pavel Studík

Klíčová slova: bankovníctví, úvěr, úvěrové produkty, úvěrový proces úvěry pro studenty

Tato bakalářská práce slouží především pro studenty, kteří nemají dostatek finančních prostředků k financování studia na vysoké škole. Cílem teoretické části práce je představení banky jako podnikatelského subjektu a popsání historie vzniku bankovníctví a jeho vývoj na našem území. Dále se zabývá rozdělením a charakteristikou jednotlivých druhů úvěrů a především se zaměřuje na popsání procesů probíhajících při vyřizování, vyhodnocování, čerpání, a následném splácení úvěrů, které se získáním finančních prostředků od banky souvisí.

V praktické části se zabývá analýzou úvěrových produktů, které mají banky ve své nabídce. Tyto služby od vybraných bankovních domů budou definovány, poté vyhodnoceny a následně porovnány za účelem zjištění nejvhodnější, a především nejvýhodnější varianty bankovního úvěrového produktu.

ABSTRAKT

LAHODNÁ, P. *Loan products for selectes segment of clients: bachelor thesis.*
České Budějovice: University of european and regional studies, o. p. s., 61 p. Thesis
supervisor: Ing. Pavel Studík

Klíčová slova: banking, credit, loan products, loan proces, loans for students

This bachelor thesis is primarily for students who do not have enough financial resources to finance studies at the university. The theoretical part of the work is to present the bank as a business entity and describing the history of banking and its development in our country. Also deals with the distribution and characteristics of different types of loans and mainly focuses on the description of processes for handling, evaluation, utilization, and following repayment of loans which together with getting funds from banks are related.

The practical part deals with the analysis of credit products that have banks in their offer. These services from selected banks will be defined, then evaluated and compared in order to determine the most appropriate, and particularly advantageous variants bank loan product.

Obsah

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE	1
BAKALÁŘSKÁ PRÁCE	1
ÚVĚROVÉ PRODUKTY PRO VYBRANÝ SEGMENT KLIENTŮ	1
ÚVOD	9
1 Metodika a cíl bakalářské práce	10
2 Bankovníctví	12
2.1 Definice bank	12
2.2 Hospodářský výsledek bankovního sektoru	13
2.3 Vývoj bankovníctví	14
2.3.1 České bankovníctví mezi světovými válkami	15
2.3.2 Bankovníctví po druhé světové válce	16
2.3.3 Bankovníctví od roku 1990	16
3 Úvěr a členění bankovních úvěrů	18
3.1 Úvěr	18
3.2 Členění bankovních úvěrů	18
3.2.1 Dle časového hlediska	18
3.2.2 Dle žadatele	18
3.2.3 Dle měny	18
3.2.4 Dle zajištění	19
3.2.5 Dle kvality	19
3.2.6 Dle charakteru čerpání	19
3.3 Základní druhy úvěrů	19
3.3.1 Kontokorentní úvěr	19
3.3.2 Hypoteční úvěry	20

3.3.3	Spotřebitelský úvěr.....	21
3.3.4	Lombardní úvěr.....	22
3.3.5	Eskontní úvěr	23
4	Úvěrový proces a průběh úvěru	24
4.1	Úvěrový proces.....	24
4.1.1	Osoby a útvary podílející se na úvěrovém procesu.....	24
4.1.2	Žádost o poskytnutí úvěru.....	24
4.1.3	Úvěrová analýza.....	25
4.1.4	Smlouva o úvěru	26
4.1.5	Kontrola dodržování smluvních podmínek klientem.....	27
4.2	Průběh úvěru.....	27
4.2.1	Čerpání úvěru	27
4.2.2	Úročení úvěru.....	27
4.2.3	Splácení úvěru.....	28
4.2.4	Zajištění úvěru.....	28
5	Kapitálová přiměřenost	31
6	Modelový příklad	33
6.1	Porovnání úvěrů od vybraných bank.....	34
6.1.1	Komerční banka	34
6.1.2	Československá obchodní banka	36
6.1.3	Česká spořitelna	37
6.1.4	Osobní půjčka u Raiffeisen bank	38
6.1.5	mPŮJČKA plus u mBank	39
6.2	Americká hypotéka.....	40
6.2.1	Úvěr Garant u Komerční banky	40
6.2.2	Americká hypotéka u ČSOB.....	41

6.2.3	Americká hypotéka u České spořitelny.....	42
6.2.4	Americká hypotéka Univerzál u Raiffeisen Bank.....	43
6.2.5	Hypoteční úvěr na cokoliv od mBank.....	44
6.3	Kontokorentní úvěry.....	45
6.3.1	Povolené debety u Komerční banky	45
6.3.2	ČSOB studentské konto	46
6.3.3	Kontokorent k ČS Student u České spořitelny.....	46
6.3.4	Kontokorentní úvěr na účtu Student u Raiffeisen bank	47
6.3.5	Povolené přecherpání na osobním účtu mKonto	47
6.4	Úvěr u rakouské banky	47
7	Celkové srovnání a vyhodnocení	49
7.1	Srovnání spotřebitelských úvěrů	49
7.2	Srovnání kontokorentních úvěrů	50
7.3	Porovnání bezúčelových hypoték.....	52
7.4	Celkové vyhodnocení	53
	Závěr	55
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ:	57
	Literární zdroje.....	57
	Elektronické zdroje	58
	SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ	60

ÚVOD

Banky neustále rozšiřují nabídku svých služeb specializovaných pro studenty. Studentské půjčky byly v posledních letech často zmiňovány ve spojitosti s reformou školství, tedy přesněji řečeno se zavedením modelu placeného vysokého školství. Ať už je globalizace spojována spíše s negativními faktory, pro studenty otevřela zcela nové možnosti, neboť jim umožnila jim studovat i mimo jejich rodnou zem.

Stále panuje všeobecný názor, že studium vysoké školy je neplacené, je však zcela mylný. Dnes řada studentů na vysokých školách potřebuje studentské půjčky, protože jejich náklady na život a na studium na vysoké škole jsou nemalé.

Z vlastní zkušenosti vím, studium není finančně nenáročné. Studentské půjčky nebo jiné alternativy, pomocí níž by mohlo být studium financováno, jsou zapotřebí. Mnoho studentů není schopno si peníze na studium získat například od rodičů, a nebo z jiných než nebankovních zdrojů. V různých zemích v zahraničí je možnost využití studentských půjček, které jsou splatné až po ukončení studia, avšak toto u nás bankovní domy neumožňují. Je patrné, že očekávají zajištění studentských úvěrů státem. Nyní jsou ručiteli v převážné většině rodiče.

Nyní banky nabízejí půjčky pro studenty z důvodu vidiny budoucích příjmů. Banky jsou totiž instituce, které pěstují se svými klienty dlouhodobé vztahy. Většina lidí za svůj život využije celou řadu bankovních produktů od běžných účtů, spořicího účtu, ale i hypoték a běžných spotřebitelských úvěrů. Proto banky nabízejí studentům pro ně mnohdy ne tak výhodné úvěry v porovnání s jinými spotřebitelskými půjčkami. Předpokládají, že získají loajálního zákazníka s budoucím vyšším příjmem.

Produkty, které banky nabízejí pod názvem studentské půjčky, mnohdy studentskými půjčkami nejsou. Studentské půjčky jsou především charakterizovány tím, že je možné je splácet až po ukončení studia. Tento model však zatím u nás není zaveden a nezbývá než doufat, že pokud nebude zavedena školská reforma nebo dokud banky samy nepřizpůsobí podmínky situaci studenta, že je banky zavedou. Banka také nikdy nepřestává sledovat, zda klient dodržuje podmínky, které byly stanovené právě v úvěrové smlouvě.

Cílem této práce, bude vyhodnotit nejvýhodnější nabídku úvěrových produktů, které mohou být využity na financování studia.

1 Metodika a cíl bakalářské práce

Cílem této bakalářské práce je analýza českého úvěrového trhu v České republice a produktů, které by mohly sloužit k hrazení nákladů vznikajících v souvislosti se studiem. V této práci bych chtěla objasnit, zda se vyplatí studentům pátrat u různých bank po nejvýhodnějších produktech, nebo jsou-li rozdíly mezi jednotlivými nabídkami vybraných bankovních domů naprosto zanedbatelné.

K naplnění těchto vytyčených cílů budeme využívat metody deskripce, analýzy a komparace. Práce je rozdělena především na popisnou a poté analytickou část. V popisné části jsem využila především odbornou literaturu známých autorů, kteří se zabývají popisem českého bankovního sektoru, ale také internetové zdroje a oficiální stránky jednotlivých bankovních domů.

Teoretická část mé práce je členěna do pěti kapitol. V první kapitole bude definován pojem banka, jak je chápán autory, jak jej definuje zákon České republiky a jak jsou banky chápány Evropskou unií. Dále se snažím vysvětlit a předvést, na jakém principu banky dosahují zisku, o který usilují jako jiné podnikatelské subjekty.

Druhá kapitola nám definuje, co je to úvěr a dle jakých hledisek je možné jej členit a jaké jsou jeho druhy. V práci jsem se zaměřila pouze na druhy, které jsou důležité pro účely praktické části. Tedy na úvěr spotřebitelský, kontokorentní a hypoteční.

Následující kapitola se zabývá úvěrovým procesem a průběhem úvěru. V úvěrovém procesu jsou popsány jednotlivé kroky procesu, které se uskutečňují před tím, než se klient stane příjemcem půjčky. Popisuje, jaké útvary se podílejí na úvěrovém procesu a jaké informace by měl klient bance poskytnout, pokud jde žádat o půjčku. Poté je klient podroben analýze, kde banka zkoumá jeho bonitu a pokud je kladně vyhodnocen, dalším krokem je sepsání úvěrové smlouvy. V podkapitole je detailně popsáno, jaké náležitosti musí úvěrová smlouva obsahovat a jaké jsou možnosti jejího zániku. Průběh úvěru má počátek v době, kdy klient začne čerpat finanční prostředky, které mu byly poskytnuty. Poté jsou nastíněny možnosti, jakými způsoby mohou být právě tyto peněžní prostředky úročeny, což je důležitým faktorem pro klienta. V úvěrové smlouvě je také dohodnuto mezi klientem a bankou, jakým způsobem bude úvěr splácen. Existuje více variant, které jsou právě v této kapitole popsány. Posledním bodem je ručení a jeho formy, kterými banka snižuje riziko, že přijde o poskytnuté peníze.

V poslední kapitole teoretické části je definována kapitálová přiměřenost. To je nástroj centrální banky, který ve velké míře ovlivňuje množství úvěrů, které banky svým klientům poskytují.

V praktické části byl vytvořen modelový příklad studenta, který má zájem studovat v zahraničí, ale nemá dostatek vlastních finančních prostředků, a proto musí zažádat o půjčku. Tuto situaci je možné aplikovat nejenom v souvislosti se studiem v zahraničí, ale i v souvislosti se studiem na jakékoli vysoké škole v tuzemsku, jelikož, jak již bylo zmíněno, náklady na studium jsou nemalé.

Pro porovnání bylo vybráno pět bankovních domů, které jsou na našem bankovním trhu důvěryhodné a stálé- Komerční banka, která nabízí rozsáhlou škálu produktů pro studenty, Československá obchodní banka, Česká spořitelna, Raiffesen bank a na trhu ve srovnání s jinými nová mBank. Jelikož jako příklad nám slouží student, který bude studovat v Rakousku, ukážeme si také jeden zdejší příklad z nabídky pro studenty.

Od vybraných bankovních institucí budou vymezeny produkty, které je možné využít k financování studia, a ty následně budou mezi sebou každý zvlášť porovnány. A následně bude vyhodnocen ten nejvýhodnější produkt.

Bakalářská práce bude uzavřena rozhodnutím studenta o tom, jaký druh úvěru si pro své potřeby zvolil.

2 Bankovníctví

2.1 Definice bank

Banky jsou ve své podstatě podnikatelské subjekty, které mají ovšem ve srovnání s podniky v jiných odvětvích ekonomiky řadu specifických rysů vyplývajících z jejich podstaty obchodníků se svěřenými penězi a projevujících se v jejich postavení a celkovém významu v ekonomice.¹

Běžná a jednoduchá definice bank vychází z toho, že banky jsou finanční instituce, které přijímají depozita a poskytují úvěry. Protože se jedná na straně jedné o definici velice zjednodušenou, je na druhou stranu velice výstižná, postihující klíčové aktivity bank. Vychází z ní obvykle také orgány regulace a dohledu při rozhodování, zda příslušná instituce podléhá bankovní regulaci. V bankovní teorii jsou obvykle funkce bank vymezeny šířeji a často jsou členěny do čtyř oblastí: nabídka přístupu k platebnímu a zúčtovacímu mechanismu, transformace zdrojů, resp. přeměna úspor v investice, řízení rizika, zpracování informací a monitorování dlužníků.²

Pojmy poskytovatel finančních služeb, banka a úvěrový institut jsou hojně používány v různých pohledech.³

Právní definice banky ze zákona č. 21/1992 Sb., o bankách definuje banku jako:⁴

- právnickou osobu se sídlem v České republice
- založenou jako akciová společnost
- která přijímá vklady od veřejnosti
- poskytuje úvěry
- a má k výkonu těchto činností bankovní licenci

Dle směrnice Evropské unie 2006/48/EC definuje banku takto:⁵

- podnik, jehož činnost spočívá v přijímání vkladů nebo jiných splatných prostředků od veřejnosti a poskytování úvěrů na vlastní účet nebo

¹ DVOŘÁK, P., *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha. 2001, s. 15. ISBN 80-7201-310-6.

² POLOUČEK, S. et al., *Bankovníctví*. Praha 2006, s. 14. ISBN 80-7179-462-7.

³ BLAHUSCH, M., *Preismanagement im Privatkundengeschäft von Banken*. Wiesbaden. 2012, s. 13 ISBN 978-3-8349-3517-5

⁴ HARTLOVÁ, V. et al., *Bankovníctví: pro střední školy a veřejnost*. Praha, 2004, s. 17. ISBN 80-7168-900-9.

⁵ ČERNOHORSKÝ, J., TEPLÝ, P. *Základy financí*. Praha. 2011, s. 198. ISBN 978-80-247-3669-3

- instituce elektronických peněz ve smyslu směrnice 200/46/EC

2.2 Hospodářský výsledek bankovního sektoru⁶

Obecným cílem a motivem banky je, stejně jako jakéhokoliv jiného podniku, dosahovat co možná nejvyššího zisku – tj. výnosu pro akcionáře. Cílem je maximalizace zisku při respektování určitého maximálního rizika vyplývajícího z jejich obchodů. Jaké bude podstupovat riziko, jaká je požadovaná míra zisku a podobné cíle vždy závisí na požadavcích vlastníků banky a zvolené strategii banky. Obecně je cílem bank určitá rentabilita vložených prostředků při udržování určité likvidity a rizikovosti.

Základními operacemi univerzálních bank jsou poskytování úvěrů a přijímání vkladů. Úroky, které banka platí svým klientům, uloží-li si u ní peníze formou vkladu, musí být nižší, než úroky, které platí bance klienti, kterým banka poskytne úvěr. Rozdíl těchto dvou úrokových sazeb říkáme úrokové rozpětí. Rozdíl mezi úrokovými výnosy a úrokovými náklady tvoří základní stavební kámen, pomocí něhož banka dosahuje zisku.

Banka své výnosy zvyšuje zpoplatněním svým služeb. Dnes je charakteristické pro český bankovní sektor, že téměř každá bankovní služba je zpoplatněna včetně základní služeb, jako je například vedení a správa bankovního účtu. V tomto případě také závisí na strategii banky, ale poplatky se u jednotlivých bank většinou neliší.

⁶ ČERNOHORSKÝ, J., TEPLÝ, P. *Základy financí*. Praha. 2011, s. 218-219. ISBN 978-80-247-3669-3

Tabulka č. 1: Výpočet čistého zisku ⁷

$$\text{ČISTÝ ZISK} = \text{CELKOVÉ VÝNOSY} - \text{CELK. NÁKLADY} - \text{DAŇ Z PŘÍJMŮ}^8$$

↓

↓

Poskytnuté úvěry x jejich průměrná výnosnost	Přijatá depozita x jejich průměrná nákladovost
Investice do cenných papírů x jejich průměrná výnosnost	Ostatní zdroje x jejich průměrná nákladovost
Ostatní aktiva x jejich průměrná výnosnost	Kapitál x jeho průměrná nákladovost
Výnosy z finančních operací	Mzdy a personální náklady
Ostatní mimořádné výnosy	Provozní a správní náklady
	Rezervy a oprávky na pohledávky
	Náklady na poplatky, provize a finanční operace
	Ostatní a mimořádné náklady

2.3 Vývoj bankovníctví

Dějiny bankovníctví začínají s rozvojem oběhu peněz, kdy se objevují i první „profesionálové“, kteří se začínají zabývat půjčováním peněžních prostředků a také jejich směnou. Nejstarší zmínky o existenci směnárníků a peněžníků pocházejí již z Egypta, Babylónie a Asýrie, a to v dobách před naším letopočtem. Ve starém Řecku

⁷ POLOUČEK, S. et al. *Bankovníctví. 1.* Praha: 2006. s. 251. ISBN 80-7179-462-7.

se vyčlenilo jako speciální zaměstnání zkušebnictví mincí, na což přirozeně navazovala jejich úschova za poplatek a půjčování na úrok. Rozvinuté peněžnictví, včetně používání poukázek znějících na drahé kovy, měl i starověký Řím. Především v městech středověké Itálie, která byla tehdy hlavními obchodními centry celé Evropy, se sbíhají mince různého původu, a tak zkušebníci a směnárníci přijímali vklady a zprostředkovávali platby do jiných měst. Na vlastní účet provozovali zápůjční obchody i nákupy a prodeje zboží. Vznikaly první obchodní společnosti (později tzv. žirové banky) k vzájemnému vypořádávání závazků mezi společníky pomocí převodů v obchodních knihách.⁹

V Anglii se bankovníctví začalo rozvíjet tak, že si lidé ukládali své zlato u zlatníků, kteří jim ho následně za stvrzenku, kterou jim vystavili, vrátili. Za úschovu zlata zlatníci požadovali poplatek, který musel být před vydáním zlata zaplacen. Později v oběhu již byly pouze stvrzenky a zlatníci, kteří měli zlato uložené, se s jeho pomocí věnovali úvěrovým obchodům. Majitelé zlata za obchodování s ním dostávali úrok.

2.3.1 České bankovníctví mezi světovými válkami

Bankovníctví u nás začalo vznikat po rozpadu Rakouska-Uherska. Banky, které za Rakouska-Uherska na našem území působily, musely být odkoupeny a převzaty českými firmami, institucemi či privátními osobami.

Centrální banka, která se nacházela na území monarchie, musela být nahrazena Bankovním úřadem při ministerstvu financí, který vykonával funkce centrální banky. Díky tomuto úřadu byla upevněna československá měna. S činností úřadu je spojen Alois Rašín a Karel Engliš. Národní banka československá byla založena roku 1926.

Spolu s obchodními bankami tak čs. bankovníctví vytvářelo standardní systém, jeho součástí byly dva až tři tisíce peněžní ústavu (z toho 2083 malých spořitelen). Největšími bankami byly Živnostenská banka, Pražská úvěrní banka, Česká průmyslová banka, Moravská agrární a průmyslová banka a Agrární banka.¹⁰

Německá okupace později narušila rozvoj našeho bankovníctví. Národní banka byla změněna na Národní banku pro Čechy a Moravu a pro Slovensko byla Slovenská národní banka. Bankovní sektor byl podřízen německému vlivu.

⁹ Bankovní gramotnost. *Historie bankovníctví* [online]. 2010 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: <http://www.bankovniagramotnost.cz/clanky/58965/historie-bankovnictvi.aspx>.

¹⁰ VELEK, J. *Základní informace o českém bankovníctví*. Praha, 2000, s. 3. ISBN 80-7265-034-3.

2.3.2 Bankovníctví po druhé světové válce

Po skončení 2. světové války v květnu 1945 se čs. bankovníctví v zásadě vrátilo k předválečnému modelu. Bankovní systém sestával z Národní banky československé jako emisní banky státu, z akciových obchodních bank a soukromých bankovních domů, družstevních peněžních ústavů, zemských bank, reeskontního a lombardního ústavu, z poštovních a komunálních spořitelů a družstevních záložen. Německé banky byly obsazeny tzv. národní správou.¹¹

Po únoru 1948 se bankovníctví mělo přizpůsobit sovětskému modelu. Ten představoval existenci pouze unitární státní banky, která plnila funkce jak centrální banky, tak bank komerčních. Roku 1950 byla založena Státní banka československá. Současně zde působila Investiční banka, Živnostenská banka, Česká státní spořitelna, Slovenská státní spořitelna a Československá obchodní banka a. s.

Ještě za socialismu se zde objevila snaha zracionalizovat fungování bankovníctví. Byl sestaven model pluralitní bankovní soustavy, který nebyl uskutečněn, ale jeho prvky a zkušenosti byly zachovány.

2.3.3 Bankovníctví od roku 1990

Další vývoj našeho bankovníctví lze rozdělit do několika etap. V prvním období po 1. 1. 1990 šlo především o kvalitativní rozvoj bankovníctví, počet bank rychle rostl a velké státní banky se přeměnily na standardně fungující akciové společnosti. Velkým náparem na stabilitu, kvalifikaci a odpovědnost bankovní soustavy bylo zvládnutí měnové odluky při dělení bývalé federace na samostatnou Českou a samostatnou Slovenskou republiku. Do konce roku 1990 udělila SBČS licence 23 novým bankám na území celé tehdejší ČSFR (na území České republiky šlo o 21 nových bank), na konci roku 1992 bylo již uděleno v ČSFR 57 licencí, z toho v České republice 45.¹²

Byly zřízeny dvě specializované banky. Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s. a Konsolidační banka, státní peněžní ústav.

Několik let po roce 1990 se banky začaly vyvíjet. Mnoho bank muselo ukončit svou činnost z důvodu mnoha nedobytných a problematických úvěrů. S tím souvisí vznik povinnosti vytvářet rezervy, které slouží na krytí právě problematických

¹¹ VELEK, J. *Základní informace o českém bankovníctví*. Praha, 2000, s. 4. ISBN 80-7265-034-3.

¹² VELEK, J. *Základní informace o českém bankovníctví*. Praha, 2000, s. 6-7. ISBN 80-7265-034-3.

a nedobytných úvěrů. Centrální banka musela také zpřísnit svůj dohled a politiku vydávání bankovních licencí.

V posledních uplynulých letech se naše bankovní soustava stabilizovala. Stala se konkurenceschopnou.

3 Úvěr a členění bankovních úvěrů

3.1 Úvěr

Z široké palety služeb, které nabízejí současné banky, nás zajímají především úvěry. Banky zapůjčují peníze za úplatu, kterou představuje určité procento ročního znehodnocení, jež nazýváme úrok. Úvěrový dlužník musí tedy vrátit nejen zapůjčený obnos, tzv. jistinu, ale i zaplatit stanovený úrok.¹³

Úvěr je možné definovat jako cizí peněžní prostředky, které klient získá od banky a jimiž může financovat své potřeby podnikatelského či nepodnikatelského charakteru. Jedná se likvidní peníze, které jsou klientovi poskytnuty bankou buď v pohotovostní či bezhotovostní podobě.

Z pohledu banky je možné úvěr označit jako investování peněžních prostředků a kapitálu. Současně s poskytnutím úvěru banka nese bankovní riziko.

3.2 Členění bankovních úvěrů

Bankovní úvěry je možné členit z mnoha hledisek. Nejčastěji je však používáno toto členění:

3.2.1 Dle časového hlediska

- Krátkodobý – splatnost do 1 roku
- Střednědobý – splatnost od 1 roku do 5 let¹⁴
- Dlouhodobý – doba splatnosti delší než 5 let

3.2.2 Dle žadatele

- Podnikatelský – ten je určen fyzickým nebo právnickým osobám, které podnikají za účelem dosažení zisku
- Spotřebitelský úvěr – ten je určen pro fyzické osoby
- Municipální úvěr – je určen pro kraje, obce a města

3.2.3 Dle měny

- Korunové – u nás v Kč – v domácí měně daného státu
- Devizové – v zahraniční měně (např. dolar, euro)

¹³ KROH, M., *Jak si vzít úvěr*. Praha, 1999, s. 27. ISBN 80-7169-617-X.

¹⁴ Některé zdroje udávají rozmezí od 1 roku do 4 let.

3.2.4 Dle zajištění

- Zajištěné v plné výši
- Částečně zajištěné
- Nezajištěné

3.2.5 Dle kvality

- Standardní
- Sledované
- Ohrožené – které jsou děleny (viz. popsáno v kapitole Kapitálová přiměřenost)

3.2.6 Dle charakteru čerpání

- Jednorázově nebo v několika splátkách
- Ve formě úvěrové linky

3.3 Základní druhy úvěrů

Úvěry můžeme dále dělit na tři skupiny, pomocí nichž může banka uspokojovat potřeby svých klientů:¹⁵

- Peněžní úvěry. Ty znamenají skutečné poskytnutí likvidních prostředků obvykle v bezhotovostní formě. Klient musí v dohodnuté lhůtě splatit přijatý úvěr, včetně úroků. Tyto úvěry se z hlediska banky přímo odrážejí v její rozvaze, a tedy přímo ovlivňují její likviditu. Za hlavní druhy peněžních úvěrů považujeme úvěry kontokorentní, eskontní, hypoteční a spotřebitelské.
- Závazkové úvěry a záruku. Znamenají pro klienta bezprostřední získání likvidních prostředků. Banka se v určité formě zaručuje za svého klienta a zavazuje se splnit jeho závazek, pokud tak klient neučiní sám. Jde zejména o různé druhy bankovních záruk, dále pak o akceptační a avalový úvěr.
- Alternativní formy financování. Ty lze charakterizovat jako takové produkty, které umožňují klientům získat finanční prostředky za určitých specifických podmínek. Patří sem faktoring a forfaiting.

3.3.1 Kontokorentní úvěr

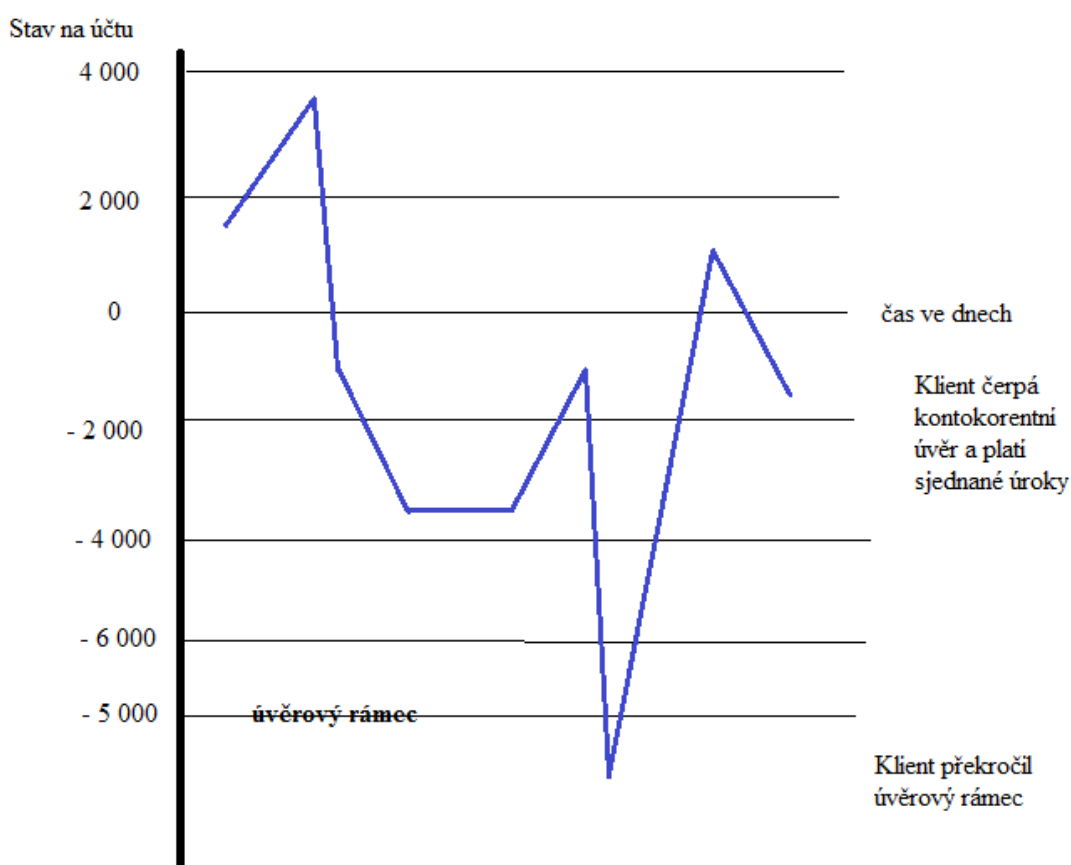
Jde o úvěr poskytovaný na kontokorentním (běžném účtu) tak, že zůstatek účtu může přecházet do debetu. Klient může čerpat úvěr zcela automaticky tím, že může

¹⁵ REVENDA, Z. et al. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha, 2008, s. 139. ISBN 978-80-7261-132-4.

platit ze svého účtu i v případě, kdy na něm nemá dostatečné prostředky. Jeho maximální výše je dána dohodnutým úvěrovým rámcem, který určuje maximálně přípustný debet na kontokorentním účtu. Výhodou je, že klient má možnost čerpat úvěr podle své momentální potřeby. Nevýhodou je relativně vysoká úroková sazba.¹⁶

Kontokorentní úvěr bývá používán především k financování oběžného majetku. Patří mezi krátkodobé úvěry, protože jeho splatnost je krátkodobá, ale tím, že funguje automaticky, může mít i povahu dlouhodobého úvěru.¹⁷

Obrázek č. 1 Princip kontokorentního úvěru¹⁸

3.3.2 Hypoteční úvěry

Je dlouhodobý úvěr zajištěný zástavním právem k nemovitosti. Hypoteční úvěr může být buď účelový, kdy je přesně dán účel použití poskytnutých peněz – zpravidla související s nemovitostí, nebo neúčelový, kdy si lze z úvěru koupit cokoliv, nicméně

¹⁶ REVENDA, Z. et al. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha, 2008, s. 139-141. ISBN 978-80-7261-132-4.

¹⁷ ČERNOHORSKÝ, J., TEPLÝ, P. *Základy financí*. Praha. 2011, s. 230. ISBN 978-80-247-3669-3.

¹⁸ vlastní zpracování podle REVENDA, Z., et al. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*, Praha, 2008, s. 140. ISBN 978-80-7261-132-4.

je zajištěný právě zástavním právem k nemovitostem.¹⁹ Neúčelový typ hypotečního úvěru se nazývá Americká hypotéka, tento typ je na českém trhu relativně novou záležitostí, ale v Americe velice oblíbenou formou úvěru. I když se víceméně jedná o nový produkt na českém trhu, je v nabídce mnoha bankovních domů. Je možné ji využít k mnoha účelům, jako například k nákupu nového vozu, ale také i na financování studia pro děti.

Vzhledem k tomu, že úvěr je zajištěn zástavním právem k nemovitosti, banka zde nepodstupuje takové riziko, jako u jiných druhů úvěrů, proto banka může klientovi poskytnout nižší úrokovou sazbu.

Jelikož je předmětem zástavního práva nemovitost, musí být při žádosti o bezúčelovou hypotéku doložena výpisem z katastru nemovitostí, že žadatel je vlastníkem nemovitosti a zda je na nemovitost zanesené věcné břemeno. Jinak by nemohla být předmětem zástavního práva. Banka si také provádí odhad nemovitosti, většinou pomocí svého interního odhadce. Pomocí odhadní ceny nám poté banka stanoví maximální výši poskytnutého úvěru, který je většinou maximálně ve výši 70 % hodnoty nemovitosti. Banka před poskytnutím úvěru od klienta požaduje, aby zástavní právo bylo vloženo do katastru nemovitostí.

3.3.3 Spotřebitelský úvěr

Spotřební úvěry a půjčky jsou poskytovány nepodnikatelským fyzickým osobám. Slouží k nákupu spotřebních předmětů (automobilu, nábytku aj.), k zaplacení služeb (na dovolenou, vzdělání apod.) a na jiné osobní potřeby. Spotřebním půjčkám se věnují banky, úvěrová družstva a další instituce. Záměrem bank je podchytit tuto klientelu, zejména v souvislosti s rozšiřováním bezhotovostního placení a vyhovět poptávce po úvěrech fyzických osob, které nepodnikají.²⁰

Mezi základní formy spotřebitelských úvěrů patří:²¹

1. Osobní účelový úvěr – slouží k úhradě zboží a služeb, např. k nákupu osobních automobilů, na vybavení domácnosti, na úhradu dovolené, vzdělávání, lékařských výloh.

¹⁹ ČERNOHORSKÝ, J., TEPLÝ, P. *Základy financí*. Praha, 2011, s. 232. ISBN 978-80-247-3669-3.

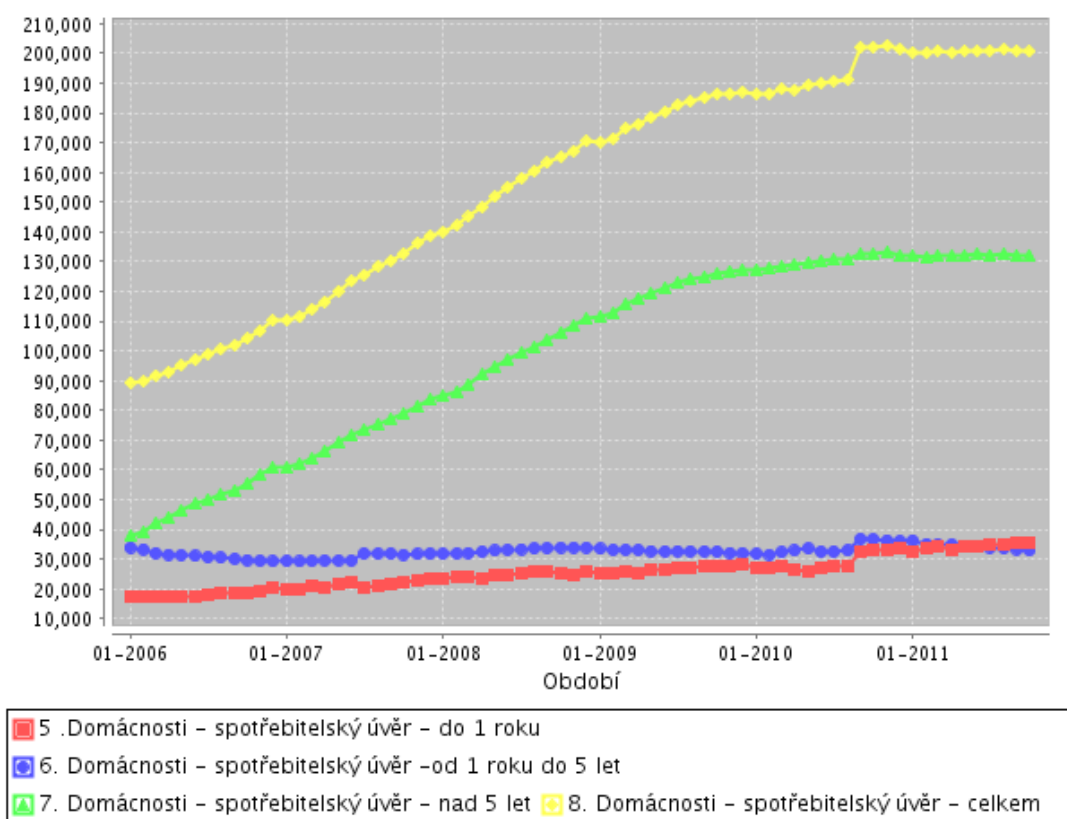
²⁰ SEKERE, B., TEPLÁ, L., *Peněžnictví I*. Pardubice, 2005, s. 68. ISBN 80-7194-738-5.

²¹ HARTLOVÁ, V. et. al. *Bankovnictví pro střední školy a veřejnost*. Praha, 2004, s. 111. ISBN 80-7168-900-9.

2. Osobní bezúčelový úvěr – hotovostní úvěr na nákup spotřebního zboží nebo k úhradě služeb bez uvedení účelu použití. Často také mívá formu povoleného přečerpání zůstatku na běžném účtu klienta nebo je součástí služeb spojených s platebními kartami.

U spotřebitelského úvěru je relativně vysoká úroková sazba, z důvodu toho, že je pro banky rizikový. Informace, které klient předkládá bance, jsou méně kvalitní v porovnání s informacemi, které bance poskytují firmy. Klienti úvěr splácejí bankám ze svých příjmů, které nesouvisejí s předmětem, na který je úvěr klientovi poskytován.

Obrázek č. 2 Spotřebitelské úvěry domácností 2006 - 2011²²

3.3.4 Lombardní úvěr

Lombardní úvěr je zajišťován zástavou movité věci nebo práva (ručení zástavou). Jde například o zajištění cennými papíry, zbožím, drahými kovy a dalšími způsoby. Úvěr zní na fixní částku a pevnou lhůtu splatnosti.

²² ARAD - Systém časových řad [online]. 2011 [cit. 2013-02-27]. Česká národní banka. Dostupné z WWW: http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.VYSTUP?p_sestuid=429&p_uka=5,6,7,8&p_strid=AAAEA&p_sort=2&p_od=200601&p_do=201110&p_period=1&p_des=50&p_format=4&p_decsep=&p_lang=CS.

Je nutné odlišovat lombardní úvěr od kontokorentního. Odlišnost pravého lombardního úvěru spočívá v tom, že je poskytován na pevnou částku po celou dobu sjednané lhůty splatnosti a částka úvěru je úročena úrokovou sazbou nezávisle na jejím využití dlužníkem. Nepotřebuje-li dlužník peněžní půjčku ve stejné výši celou dobu jejího trvání, a chce-li v rámci lombardního úvěru snížit náklady s ním spojené, musí využít uvolněnou částku úvěru jiným způsobem. Proto jsou lombardní úvěry v bankovní praxi využívány v menším rozsahu než jiné bankovní úvěry. Při pravidelném styku s bankou proto dává klient přednost kontokorentnímu úvěru.²³

3.3.5 Eskontní úvěr

Směnečný eskontní úvěr banka od majitele směnku odkoupí před dnem její splatnosti. Banka odečte z hodnoty, na kterou směnka zní, úrok a eskontní odměnu a zbylou částku proplatí žadateli o eskont. Eskont směnky sice znamená její odkup bankou, tzn. že při nákupu směnky je vlastně uzavřena kupní smlouva. Při eskontu se banka stává majitelem směnky se všemi jejími právy. Ve skutečnosti však jde současně o zvláštní úvěrový vztah. Banka se stává věřitelem, úvěruje žadatele o eskont. Lhůta poskytnutého úvěru představuje dobu od nákupu směnky do její splatnosti. Při dospělosti předkládá směnku k proplacení nikoliv bývalému majiteli, od kterého ji odkoupila, ale směnečnému dlužníkovi. Fakticky však latentní úvěrové vztah trvá i mezi bankou a prodejcem směnky, protože v případě platební neschopnosti či odmítnutí směnky směnečným dlužníkem ji banka prezentuje k proplacení posledního indosantu, neboli posledního majiteli směnky.²⁴

²³ SEKERA, P., TEPLÁ, L. *Peněžnictví*. Pardubice, 2005, s. 65. ISBN 80-7194-738-5.

²⁴ SEKERA, P., TEPLÁ, L. *Peněžnictví*. Pardubice, 2005, s. 62. ISBN 80-7194-738-5.

4 Úvěrový proces a průběh úvěru

4.1 Úvěrový proces

Z důvodu toho, že se v praktické části bakalářské práce zabývám financováním studia, bude úvěrový proces popisován pouze z pohledu fyzické osoby, protože jiné údaje jsou pro práci nedůležité.

4.1.1 Osoby a útvary podílející se na úvěrovém procesu

4.1.1.1 Obchodní útvar

Úkolem obchodního útvaru je vyhledávat klienty, sjednávat smluvní podmínky, vytvářet hodnocení klienta a zajištění úvaru. Jeho povinností je být ve stálém kontaktu s klientem.

4.1.1.2 Útvar řízení rizik

Nezávisle na obchodním útvaru provádí před sjednáním úvěru analýzu klienta, která slouží jako podklad pro nezávislé hodnocení klienta, pokud je úvěr poskytnut, tak průběžně sleduje jeho vývoj.²⁵

4.1.1.3 Osoba, která má právo schvalovat

Jejím úkolem je schvalování či zamítnutí poskytnutí úvěru. Dále je jejím úkolem vyhodnocovat všechny informace, které jsou jí dostupné.

4.1.1.4 Útvar administrativy

Zajišťuje převod peněz na účet klienta, kterému byl poskytnut úvěr. Vede dokumentaci k poskytnutému úvěru, zadává informace o klientovi, o úvěrovém případě, o zajištění úvěru do informačního systému banky a sleduje, zda klient plní podmínky banky²⁶

4.1.2 Žádost o poskytnutí úvěru

Výchozím bodem úvěrového vztahu mezi bankou a klientem, který předchází uzavření úvěrové smlouvy, je žádost o úvěr, kterou předkládá žadatel v pobočce banky, u které zamýšlí čerpat úvěr. K tomuto účelu obvykle banky mají speciální formuláře,

²⁵ HARTLOVÁ, V. et. al. *Bankovníctví pro střední školy a veřejnost*. Praha, 2004, s. 101. ISBN 80-7168-900-9.

²⁶ HARTLOVÁ, V. et. al., *Bankovníctví: pro střední školy a veřejnost*. Praha, 2004, s. 102. ISBN 80-7168-900-9.

kteřé usnadňují klientovi sestavit žádost tak, aby obsahovala včetně příloh veškeré podstatné údaje, které banky požaduje.²⁷

Informace, které banka od klienta vyžaduje, se mohou lišit u jednotlivých bank, ale také u druhů úvěrů. Jako základní náležitosti, které jsou u všech formulářů shodné můžeme pokládat:

- osobní údaje žadatele
- účel, na který klient peněžní prostředky požaduje
- výše a měna úvěru
- plán režimu čerpání a splácení
- předpověď vývoje finanční a důchodové situace klienta na období trvání úvěru
- o prostředcích, které mohou být použity k zajištění poskytnutého úvěru
- způsob a termín čerpání úvěru
- údaje o bankovních účtech klienta a o dosud získaných úvěrech

4.1.3 Úvěrová analýza

Dá se říci, že úvěrová analýza, ve které je prověřována bonita potenciálního úvěrového dlužníka, je nejdůležitější fází úvěrového procesu, jelikož případné chyby a z nich učiněné špatné závěry o bonitě klienta vedou v případě poskytnutí úvěru vždy k nemalým ztrátám. Z toho důvodu je také úvěrová analýza jedním ze základních instrumentů prevence úvěrových rizik a její více či méně kvalitní provádění determinuje kvalitu úvěrového portfolia banky.²⁸

Každá banka používá své určité postupy, které se mohou v určitých případech lišit, ale v zásadě existují dva základní postupy pro úvěrovou analýzu, které banky používají v současné bankovní praxi. Jeden z nich je typický pro americké banky a druhý spíše pro evropské bankovní domy. Evropský, pro nás výchozí, se zaměřuje na posouzení schopnosti klienta vstupovat do úvěrového vztahu a také posouzení ekonomické situace klienta a jeho důvěryhodnosti.

²⁷ DVOŘÁK, P. *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*: Praha, 2001, s. 263. ISBN 80-7201-310-6.

²⁸ ULRICH, M., PFEIFEROVÁ D. *Bankovníctví*. Praha, 2001, s. 159. ISBN 80-213-0815-X.

4.1.4 Smlouva o úvěru

Je písemný dokument, který je uzavírán mezi bankou, jež je v pozici věřitele, a klientem, jež je dlužníkem. Tato smlouva je upravena dle obchodního zákoníku bez ohledu na to, jestli je poskytována fyzickým nebo právnickým osobám.

Základem smlouvy je závazek banky, že poskytne na žádost dlužníka v jeho prospěch dohodnutou částku, a klient se naopak zavazuje, že vrátí do sjednané lhůty peněžní prostředky, které mu byly poskytnuty včetně úroků. Smlouva o úvěru obvykle obsahuje tyto náležitosti:²⁹

- Identifikace smluvních stran
- částka úvěru
- úroková sazba plus marže
- poplatky (poplatek za zpracování úvěru, poplatek za nečerpání úvěru)
- doba splatnosti úvěru
- forma financování (kontokorentní úvěr, krátkodobé půjčky, investiční úvěr)
- účel úvěru
- měna úvěru
- úrokové období (1, 3, 6, 12 měsíců)
- zjištění zda úvěr je zjištěn či nikoliv
- obecné závazky
- číslo úvěrového účtu
- eventuální sankční podmínky (formou především smluvních pokut)
- právo a soudní příslušnost
- jazyk (většinou český jinak dle dohody)

Zánik úvěrové smlouvy je možný různými způsoby:³⁰

- splněním smlouvy, tj. řádným splacením úvěru včetně úroků
- dohodou, mezi bankou a klientem
- odstoupením od smlouvy v případě, že byl úvěr použit dlužníkem v rozporu se sjednaným účelem, nebo použití úvěru ke smluvenému

²⁹ VINTER, J., Úvěrová smlouva: nástrahy a náležitosti. *Měšec* [online]. 1998-2013 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/clanky/uverova-smlouva-nastrahy-a-nalezitosti/>.

³⁰ ULRICH, M., PFEIFEROVÁ D. *Bankovnictví*. Praha, 2001, s. 137. ISBN 80-213-0815-X.

účelu je, nemožné anebo že je dlužník v prodlení s vrácením více než dvou splátek či jedné splátky po dobu delší tří měsíců

- výpovědí, kterou může podat kterákoliv ze smluvních stran

4.1.5 Kontrola dodržování smluvních podmínek klientem

V době trvání vztahu s klientem banka neustále provádí kontrolu, zda klient dodržuje stanovené podmínky. Tyto postupy jsou shodné s kroky prováděnými při úvěrové analýze. Smyslem této kontroly je, aby byly včas identifikovány problémy, které by mohly vést k neschopnosti klienta úvěr splácet nebo neplnit úvěrové podmínky. Banka především sleduje zda:

- je úvěr používán pro účel, na kterém se banka dohodla s klientem
- finanční situace klienta nezhoršuje
- klient splácí úvěr i s úroky řádně a v daném čase
- plní podmínky, které má dohodnuté s bankou
- neklesá hodnota prostředků sloužících k zajištění úvěru

4.2 Průběh úvěru

4.2.1 Čerpání úvěru

Při sjednání úvěru banka řeší s klientem způsob čerpání jím získaných peněžních prostředků. Klient má možnost výběru ze dvou způsobů. Může úvěr čerpat buď jednorázově, nebo do určité lhůty. Pokud banka nestanoví lhůtu, má dlužník možnost úvěr čerpat do doby, dokud není od jedné ze smluvních stran smlouva vypovězena. Nestanoví-li smlouva jinou výpovědní lhůtu, může poskytnutí úvěru vypovědět dlužník s okamžitou účinností a banka ke konci kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byla výpověď doručena dlužníku.³¹

4.2.2 Úročení úvěru

Bankovníctví by bez úroku fungovat nemohlo. Diskuze, zdali je pobírání úroku hříšné či nikoliv, trvala tisíciletí.³²

Úroková sazba je pro banku i klienta důležitým faktorem, který je zakotven v úvěrové smlouvě. Může být stanovena buď fixním, nebo pohyblivým způsobem.

³¹ DVOŘÁK, P. *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*: Praha, 2001, s. 265. ISBN 80-7201-310-6.

³² SEDLÁČEK, T. *Ekonomie dobra a zla*. Praha, 2009, s. 68. ISBN 978-80-903944-3-8.

Fixní úroková sazba je stále stejná po celou dobu splácení úvěru. Ani jeden ze subjektů smluvního vztahu nemá právo ji jednostranně měnit.

Pohyblivá úroková sazba se mění během trvání úvěru. Tyto změny nastanou na základě bezprostřední vazby na určitou úrokovou sazbu, vazby na určitou tržní referenční úrokovou sazbu nebo banka si stanoví právo upravovat pevnou úrokovou sazbu.

4.2.3 Splácení úvěru

Způsob, jakým bude úvěr splácen, je stanoven ve smlouvě a může být přizpůsoben potřebám klienta i podmínkám banky. Jako základní varianty považujeme tyto:

- úvěr je splatný najednou v době splatnosti. Je sjednáván na určitou dobu a po ní je v plné výši splacen, ale úroky jsou spláceny vždy na konci period, které jsou sjednané.
- Úvěr splatný po uplynutí výpovědní lhůty je poskytován na dobu, která není pevně určena, ale je dána výpovědní lhůta. Po jejím vypršení je úvěr plně splatný. Úroky jsou hrazeny na konci dohodnutých period.
- Další možností je postupné splácení pevné částky, ale i úroku. Dluh je hrazen ve stanovených (měsíčních, čtvrtletních, pololetních nebo ročních) splátkách.
- Úvěr splácený pravidelnými konstantními anuitami je splácen v pravidelných splátkách – anuitách, které jsou po celou dobu splácení ve stejné výši, mění se pouze jejich struktura z hlediska podílu úmoru a úroku.³³

4.2.4 Zajištění úvěru

Banka žádá od svých klientů zajištění. Požadovaná míra zajištění a jeho kvalita je přímo úměrná riziku, které banky postupují a které je součástí celkového hodnocení klienta a jeho záměrů. Čím vyšší je bonita a spolehlivost klienta, čím déle s ním banka spolupracuje, čím stabilnější je trh, na němž klient působí, tím nižší míru zajištění úvěrů může banka akceptovat.³⁴

³³ DVOŘÁK, P. *Komerční bankovníctví ro bankéře a klienty*. Praha, 2001, s. 270. ISBN 80-7201-310-6.

³⁴ JÁNEŠOVÁ, M., KAMPF, R. *Financování a bankovníctví*. Pardubice, 2001, s. 82. ISBN 80-7194-358 - 4.

K nejdůležitějším nástrojům využívaným k zajištění úvěru patří prověrka úvěrové způsobilosti klienta, limitování výše úvěru pro jednotlivé klienty, diverzifikace rizika prostřednictvím konsorciálních úvěrů a kontrola úvěrového subjektu a objektu. I přes tato opatření se banka nevyhne poskytnutí špatných úvěrů. Pro tyto případy využívá řady zajišťovacích instrumentů, které dávají bance možnost v případě, kdy klient nemůže nebo nechce splnit své závazky vůči bance, uspokojit své pohledávky realizací sjednaného zajištění³⁵

Ručení jedná se o jednostranné písemné prohlášení právnické nebo fyzické osoby čili ručitele vůči bance, že uspokojí její pohledávku v případě, že tak neučiní dlužník. Ručení má dva charakteristické rysy. Jednak je to akcesorita (je těsně svázáno se závazkem dlužníka vůči bance) a dále subsidiarita (ručitelovo plnění přichází v úvahu a tehdy, když dlužník nesplnil závazek v přiměřené době poté, co k tomu byl písemně vyzván). Ručení může zaniknout několika způsoby. Jeho zánik je možný zánikem závazku, který nastává uspokojením pohledávky, nebo dohodou mezi ručitelem a věřitelem, uplynutím doby, na kterou byl ručitelský závazek při prohlášení omezen, nebo vznikem rozvazovací podmínky.³⁶

Depozitní směnka je finanční směnka, která vzniká jako zajišťovací instrument. Pokud dlužník neuhradí svůj závazek, má banka právo směnku vyplnit nezaplacenou částkou, v níž jsou zahrnuty i úroky a předložit ji k zaplacení. Pokud je vše řádně uhrazeno, je směnka klientovi vrácena.

Zástava je smluvně vyjádřený závazek majitele nějakého nemovitého nebo movitého majetku, kterým je dočasně omezeno dispoziční právo s tím majetkem na základě určité, ve smlouvě přesně vymezené pohledávky. Zástavní dlužník, bez ohledu na to, zda jde o ručitele, nebo příjemce úvěru, nesmí bez svolení zástavního věřitele zastavenou věc prodat, darovat ani jinak zcizit.³⁷

Zástavní smlouva musí obsahovat označení zástavy a zajišťované pohledávky. Zástavním právem může být zajištěna i pohledávka, která má v budoucnu vzniknout nebo jejíž vznik je závislý na splnění podmínky. Kromě sepsání zástavní smlouvy je pro vznik zástavního práva nutné, aby u movitých věcí odevzdal klient zastavenou věc věřiteli, u nemovitých věcí vklad zástavního práva do katastru nemovitostí, u listinných cenných papírů jejich předání, a jsou-li cennými papíry na řádi i zástavní rubopis.

³⁵ REVENDA, Z. et al. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha, 2008, s. 137. ISBN 978-80-7261-132-4.

³⁶ ULRICH, M., PFEIFEROVÁ D. *Bankovníctví*. Praha, 2001, s. 167-168. ISBN 80-213-0815-X.

³⁷ KROH, M., *Jak si vzít úvěr*. Praha, 1999, s. 33. ISBN 80-7169-617-X.

U zaknihovaných cenných papírů registrace zástavního práva ve Středisku cenných papírů.³⁸

Postoupením pohledávek se banka stává novým věřitelem. Příjemce úvěru byl dosud věřitelem vůči třetí osobě, ale své pohledávky poskytne jako zajištění úvěru bance.

³⁸ REVENDA, Z. et al. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. Praha, 2008, s. 137-138.

5 Kapitálová přiměřenost

Kapitálová přiměřenost je měřítko, které bylo stanoveno roku 1988 bankou pro mezinárodní platby v Basileji. Podmínkou je, aby komerční banky udržovaly rezervní kapitál ve výši 8 % rizikově vážených aktiv³⁹.

Kapitál, kterým banka disponuje, je považován za nejvhodnější zdroj ochrany banky před případnou nesolventností. To je hlavní důvod, proč v rámci bankovní regulace a dohledu je ve všech vyspělých tržně orientovaných zemích kapitálu bank věnována mimořádná pozornost. Podle mezinárodní dohody by každá banka působící v zemi, která dohodu podepsala, měla dodržovat kapitálovou přiměřenost ve výši 8 %, přičemž touto kapitálovou přiměřeností se rozumí poměr mezi tzv. celkovým kapitálem a tzv. rizikově váženými aktivy.⁴⁰

Česká národní banka rozdělila aktiva komerčních bank do pěti skupin dle jejich rizikovosti⁴¹:

1. Standardní pohledávky

Splátky jistiny, jistiny a poplatků aktiv jsou po splatnosti max. 30 dní a během posledních 3 let nemusela být dlužníkovi banky žádná z pohledávek restrukturalizována z titulu tíživé finanční a důchodové situace.

Riziková váha těchto aktiv je 0 %.

2. Sledované pohledávky

Splátka jistiny, úroků a poplatků aktiv jsou po splatnosti 31 až 90 dní a během posledních 3 let až 6 měsíců byl dlužníkovi banky přepracován jeho splátkový kalendář.

Riziková váha aktiv je 5 %.

3. Nestandardní pohledávky

Splátky jistiny, úroků a poplatků aktiv jsou po splatnosti 91 až 180 dní, nebo z nich plyne, že splácení pohledávky v termínu je nejisté nebo banka přepracovala dlužníkovi plán splátek před méně než 6 měsíci.

Riziková váha aktiv je 20 %.

³⁹ POSPÍŠIL, R. *Finance a bankovníctví*. Olomouc, 2007, s. 31. ISBN 978-80-244-1712-7

⁴⁰ ULRICH, M., PFEIFEROVÁ D. *Bankovníctví*. Praha, 2001, s. 120-121.

⁴¹ POSPÍŠIL, R. *Finance a bankovníctví*. Olomouc, 2007, s. 31-32. ISBN 978-80-244-1712-7

4. Pochybné pohledávky

Splátky jistiny, úroků a poplatků aktiv jsou po splatnosti 181 až 260 dní, nebo z nich vyplývá, že splacení pohledávky v plné výši v době její splatnosti je vysoce nepravděpodobné.

Riziková váha aktiv je 50 %.

5. Ztrátové pohledávky

Splátky jistiny, úroků a poplatků aktiv jsou po splatnosti více než 360 dní, nebo z nich vyplývá, že splacení pohledávky v plné výši ve lhůtě její splatnosti je nemožné nebo je dlužník v likvidaci nebo konkurzním řízení.

Riziková váha těchto aktiv je 100 %.

6 Modelový příklad

V této části bakalářské práce se zaměříme na porovnání úvěrových produktů jednotlivých bank, které může student využít pro potřeby financování studia.

V praktické části se zaměřím na náklady studenta, který je přijat ke studiu na univerzitě v rakouském Linci. Zjistím, které by mohl z důvodu vyšší finanční náročnosti hradit pomocí úvěru od banky, který by měl být splacen do pěti let. Budou zde uvedeny skutečné náklady, které studentovi po dobu tříletého bakalářského studia vzniknou. Peněžní prostředky z úvěru budou využity na financování školného, ubytování, stravy a nákladů na dopravu. Jiné vedlejší výdaje budou hrazeny studentem z jeho vlastních finančních prostředků. Jelikož student nemá stálý příjem, ručitele mu budou dělat rodiče.

Jako ručení nabízí také rodinný dům, jehož hodnota je odhadována na 4 500 000 Kč, která se však při posouzení odhadcem banky může nepatrně lišit.

Pokud bude nutné, aby u úvěru byly dokládány příjmy, bude jeden z rodičů spolužadatelem o úvěr, v tom případě bude své příjmy dokládat on.

Tab. 2: Náklady studenta související se studiem⁴²

Položka	Náklady za rok	Náklady za 3 roky	Náklady hrazené v eurech (kurz 25,5 Kč/Euro)
Školné	19 737	59 211	387 € za semestr
Strava	24 000	72 000	x
Doprava	16 000	48 000	x
Ubytování	41 000	123 000	205 € za měsíc
Celkem	100 737	302 211	592 €

Celkové předpokládané náklady studenta na studium jsou odhadnuty na 302 211 Kč. Jelikož jsou ubytování a školné hrazeny v eurech, jejich výše se v poměru k české koruně bude v malé míře lišit z důvodu měnícího se kurzu těchto dvou měn. V tabulce máme uvedený kurs, který je aktuální k 17. 03. 2013.

⁴² Vlastní zdroj

Cílem praktické části bude zjistit, jaké produkty banka tomuto segmentu klientů může nabídnout. Dále budu analyzovat podmínky, výši úrokové míry a celkovou výši splatné částky, které banka klientovi nabízí.

6.1 Porovnání úvěrů od vybraných bank

V této kapitole se zaměříme na porovnání úvěrových produktů od vybraných bank, které mají tradici a důvěryhodnost klientů z důvodu dlouhodobého působení na českém trhu, a na jednu banku, která je na českém trhu relativně nová. Budeme se snažit vyhledat půjčky určené přímo studentům, a pokud nebude mít banka tento produkt v nabídce, budeme se snažit vyhledat jinou, pro naše účely nejvhodnější variantu jiného produktu, který bude mít ve svém portfoliu nabízených služeb.

Jelikož zjišťujeme nejvýhodnější produkt pro studenta, který bude studovat v Rakousku, pro porovnání si na jednom vybraném produktu ukážeme model studentských půjček, který je zaveden v Rakousku.

6.1.1 Komerční banka

Komerční banka nabízí řadu produktů specializovaných právě na studenty, jako například kreditní kartu, bankovní konto G2, stavební spoření a další. Bankovní ústav nabízí celkem tři úvěrové produkty. Dále budou stručně popsány úvěry na notebook Apple a úvěr na výpočetní techniku. Zaměříme se na úvěr Gaudeamus, který nejvíce vyhovuje našim nastaveným požadavkům.

Úvěr na notebook Apple je určen pro studenty vysokých škol a jeho výše nesmí přesáhnout 50 000 Kč. Úvěr na výpočetní techniku má stanovené stejné podmínky jako úvěr na notebook Apple je zde pouze rozdíl v nabízených výrobcích (iPhone, PC). U úvěru na notebook Apple má klient na výběr z omezeného počtu produktů společnosti Apple. Tyto úvěry jsou nabízeny bez poplatků, bez zajištění a bez dokládání příjmů. Příjemce úvěru si může s bankou dohodnout i výši a četnost splátek. Současně se získáním úvěru je studentovi založeno konto G2.2

Úvěr Gaudeamus je určen na osobní potřeby pro studenty vysokých škol, vyšších odborných škol, ale i střední škol v České republice i mimo ni. Půjčka může mít podobu účelového nebo bezúčelového úvěru a její výše je v rozpětí 20 000 Kč až 600 000 Kč. Studenti vysokých a vyšších odborných škol mají možnost použít získaný úvěr na cokoliv, ale studenti středních škol mohou půjčku získat pouze na úhradu

školného. Půjčku je možné uhradit postupně či jednorázově po maximální dobu 10 let. Banka nabízí možnost odložit uhrazení jistiny do doby ukončení studia a po dobu jeho trvání je splácen pouze úrok, ale tato nabídka je omezena pouze do výše částky 150 000 Kč a na studenty vysokých a vyšších odborných škol. Jelikož částka, kterou požadujeme je ve výši 300 000 Kč, nemáme možnost tuto nabídku využít.

V našem případě student nemá pravidelný příjem, proto banka žádá zajištění v podobě ručení třetí osoby, vkladu k KB či stavebním spoření u Modré pyramidy. Žadatel o úvěr musí předložit doklady, které se vztahují k typu zajištění.

U KB je nulový poplatek za zřízení úvěru a banka nabízí možnost předčasného částečného splacení bez sankcí. Při žádost o úvěr je také nutné, aby žadatel předložil dva doklady totožnosti.

V souvislosti s úvěrovými produkty banka také nabízí možnost pojištění úvěru proti neschopnosti splácet.

Komerční banka na svých webových stránkách nabízí on-line kalkulačku, kterou využijeme pro zjištění výše splátek, RPSN, úrokové sazby a splatné celkové částky.

Tabulka č. 3: Hodnoty úvěru u Komerční banky⁴³

Výše úvěru	300 000 Kč
Doba splácení v měsících	60
Orientační měsíční splátka	6 590 Kč
Orientační úroková sazba	10,89 %
RPSN	11,40 %
Celková splatná částka	389 216 Kč

Do zvolených kritérií jsme uvedli, že klient žádá čerpání úvěru od 15. 03. 2013 a pouze elektronický výpis o stavu na úvěrovém účtu. Pokud bychom žádali výpis papírový, celková splatná částka se zvýší o 1 200 Kč za celou dobu splácení úvěru.

Výše úrokové sazby je v tomto případě pouze orientační. Banka úrokovou sazbu upravuje vždy podle individuálních kritérií klienta. Při hodnocení klienta se zaměřuje na posouzení jeho úvěruschopnosti a bonity.

⁴³ www.kb.cz, vlastní zpracování

Tento úvěr bude čerpán jednorázově a splácen vždy k 20. dni v každém měsíci pravidelnými anuitami.

6.1.2 Československá obchodní banka

Československá obchodní banka nemá speciální úvěr určený právě pro studenty. Úvěr, který bychom mohli využít na pokrytí nákladů na studium, má ČSOB nazvaný jako Úvěr na cokoliv. Jako výhody tohoto úvěru banka prezentuje výhodnou úrokovou sazbu, která je stanovena od 8,9 % p. a., která však může být změněna dle hodnocení klienta bankou. Jako další výhody je prezentováno to, že si výši splátek může klient určit sám a splácení si rozložit po dobu sedmi let⁴⁴. Dále klient nemusí dokládat účel, na který bude úvěr použit, a peníze jím budou čerpány jednorázově v den, kdy bude smlouva uzavřena. Půjčka je hrazena pravidelnými měsíčními splátkami neboli anuitami.

Československá obchodní banka má také nastavené podmínky, které musí žadatel o úvěr splnit, aby mu jej banka poskytla. O půjčku může žádat pouze osoba starší 18 let, která má založené konto u ČSOB. Žadatel o úvěr při předložení žádosti musí předložit dva doklady totožnosti a své příjmy. Vzhledem k tomu, že v našem případě se jedná o studenta bez pravidelného příjmu, bude své příjmy dokládat jeden z ručitelů, tedy rodičů. Rodič našeho žadatele má účet u ČSOB, na který je mu pravidelně zasílána jeho měsíční mzda, nemusí tedy své příjmy dokládat prostřednictvím formulářů, protože banka má přístup k informacím o pohybu peněz na účtu, a proto žádné jiné doklady nepožaduje.

Banka žadatelům o úvěr nabízí možnost jeho pojištění, které je možné uzavřít nejpozději do šesti měsíců od uzavření úvěrové smlouvy. To slouží pro klienty, pokud by jim nastala nějaká neočekávaná událost, jako například ztráta zaměstnání, pracovní neschopnost, invalidita či úmrtí. Při ztrátě zaměstnání jsou z pojištění hrazeny jednotlivé splátky do doby, než je klient schopen dluh hradit sám, a v případě úmrtí či invalidity je za klienta uhrazen dluh jednorázově. Náš žadatel o úvěr by měl zájem o pojištění úvěru. Využil by třetí možnou variantu pojištění proti smrti, plné invaliditě, ztrátě zaměstnání nebo pracovní neschopnosti. Výše pojištění v jeho případě je 639 Kč měsíčně.

⁴⁴ Pro nás je opět ideální doba splácení 5 let jako tomu bylo u Komerční banky.

Československá obchodní banka nenabízí možnost, aby si klient pomocí úvěrové kalkulačky zjistil přesnou částku, jakou bude hradit, ani přesnou výši úroku. Nabízí pouze orientační výpočty u jednotlivých zapůjčených částek a let splácení. Výše úrokové sazby může být upravena dle toho, jak banka vyhodnotí rizikovitost úvěru.

Obrázek č. 3: Výpočet splátky úvěru u ČSOB⁴⁵

Specifikace půjčky

požadovaná částka Kč ?

pojištění půjčky Varianta 1 ? Varianta 2 ? Varianta 3 ?

doba splatnosti let

měsíční splátka Kč ?

Orientační výpočet splátek ?

Úvěr/Roky	1	2	3	4	5	6	7
280 000	24 930	13 233	9 352	7 425	6 279	5 525	4 993
290 000	25 818	13 703	9 683	7 688	6 501	5 719	5 169
300 000	26 706	14 173	10 015	7 950	6 723	5 914	5 345
310 000	27 594	14 643	10 347	8 213	6 945	6 109	5 521
320 000	28 482	15 114	10 678	8 476	7 167	6 304	5 697

Pokud budeme počítat s parametry danými výše, je celková splatná částka spotřebitelem 403 380 Kč. Výše pojištění tohoto úvěru za dobu trvání pěti let je 38 340 Kč.

6.1.3 Česká spořitelna

Česká spořitelna také nabízí úvěr pro studenty. Jako základní podmínky má Česká spořitelna nastaveno, že žadatel o úvěr musí být starší 18 let a občan České republiky. Dále žádá, aby byl studentem, prezenčního studia na vysoké škole v České republice nebo zahraničního bakalářského, magisterského nebo doktorského studia, odborné střední školy nebo dálkového studia a studia MBA.

Studentům je nabízena zvýhodněná úroková sazba, která zůstává po celou dobu splácení úvěru fixní. Je zde také možnost po dobu studia splácet sníženou splátku. Do výše 100 000 Kč zapůjčené částky má banka v nabídce poskytnutí půjčky pouze se

⁴⁵ Československá obchodní banka [online]. 2013[cit. 2013-03-15]. ČSOB Flexi půjčky – orientační propočty. Dostupné z WWW: <http://www.csob.cz/cz/Csob/Formulare-a-kalkulacky/Stranky/CSOB-Pujcky-orientacni-propocty.aspx>.

spoludlužnickým závazkem. Pokud je klient studentem MBA nebo dálkového studia, má možnost spoludlužnický závazek uplatnit při jakékoliv částce úvěru.

Při naší žádosti využijeme maximální možné částky úvěru, kterou banka v souvislosti se studentskými půjčkami poskytuje, tedy 300 000 Kč.

Tabulka č. 4: Hodnoty úvěru u České spořitelny⁴⁶

Výše úvěru	300 000 Kč
Doba splácení v měsících	60
Orientační měsíční splátka	6 860 Kč
Orientační úroková sazba	13,01 %
RPSN	14,97 %
Celková splatná částka	418 177 Kč

6.1.4 Osobní půjčka u Raiffeisen bank

Raiffeisen bank nabízí osobní půjčku bez dokládání účelu, jejíž výše je stanovena od 20 000 Kč do 500 000 Kč. Každý úvěr je bezplatně pojištěn proti neschopnosti splácet v případě pracovní neschopnosti nebo ztrátě zaměstnání.

Pro žádost o úvěr je nutné, aby klient dosáhl 18 let, alespoň jednou navštívil některou z poboček banky, předložil doklad totožnosti a vyplněný formulář o výši jeho příjmů.

Pokud je žádosti klienta vyhověno, peněžní prostředky získá do 24 hodin od schválení. Splácení probíhá pomocí anuitních splátek, které jsou po celou dobu trvání úvěru neměnné. Pokud má klient zájem o předčasnou splátku, banka mu umožňuje ji uhradit jak v plném, tak v částečném rozsahu zdarma. Pokud banka vyhodnotí klienta jako důvěryhodného, v průběhu čerpání úvěru mu může nabídnout jeho navýšení, a to již bez nutnosti dokládání příjmů.

Raiffeisen bank také nabízí pojištění proti neschopnosti splácet. Jsou nastaveny tři různé varianty, mezi kterými si může klient zvolit. Toto pojištění je poskytováno pojišťovnou UNIQUA a. s.

⁴⁶ www.csas.cz, vlastní zpracování

Tabulka č. 5: Hodnoty osobní půjčky u Raiffeisen bank⁴⁷

Výše úvěru	300 000 Kč
Doba splácení v měsících	60
Orientační měsíční splátka	6 508 Kč
Orientační úroková sazba	10,90 %
RPSN	11,50 %
Celková splatná částka	390 470 Kč

6.1.5 mPŮJČKA plus u mBank

mBank působící na našem trhu od roku 2007 také nabízí spotřebitelské úvěry od 10 000 Kč do 500 000 Kč. U půjček převyšující 100 000 Kč stanovila, že pokud je žadatel sezdán, je nutný souhlas druhého z manželů. Pokud je výše půjčky schválena a uzavřena úvěrová smlouva, peněžní prostředky jsou klientovi odeslány na bankovní účet vedený u mBank.

Po dohodě je možné, aby si dlužník sám určil den, ve kterém bude hradit splátky. V případě, že se klient dostane do situace, kdy přišel o práci či je nemocen, a tato situace trvá déle než jeden měsíc, je možné odložit splátku jistiny a je hrazen pouze úrok. O odklad splátek může zažádat pouze jednou v době trvání úvěru a pouze v případě, že již není v prodlení se splácením. Tento odklad může trvat po dobu jednoho až šesti měsíců a po skončení tohoto období je jistina, která nebyla hrazena, rozpočítána do zbývajících období splácení úvěru.

V portfoliu svých služeb banka také nabízí možnost pojištění úvěrů, opět je nadefinováno mnoho variant, mezi kterými si klient může zvolit. Náš žadatel zvolí Komplexní pojištění, které zahrnuje pojištění proti pracovní neschopnosti, ztrátě zaměstnání, úmrtí a invaliditě III. stupně. Cena tohoto pojištění je 7,5 % z měsíční splátky. Pojištění bude mít hodnotu 30 648 Kč po dobu trvání 60 měsíců.

⁴⁷ www.rb.cz, vlastní zpracování

Tabulka č. 6: Hodnoty mPŮJČKY plus od mBank⁴⁸

Výše úvěru	300 000 Kč
Doba splácení v měsících	60
Orientační měsíční splátka	6 811 Kč
Orientační úroková sazba	12,90 %
RPSN	14,5 %
Celková splatná částka	408 634 Kč

6.2 Americká hypotéka

V případě americké hypotéky hovoříme o bezúčelovém úvěru pro nepodnikatelské subjekty, který je vždy zajištěn zástavním právem k nemovitosti, třeba i rozestavěné. Tato nemovitost se musí dle zákona nacházet na území České republiky, Evropské unie nebo státu, který tvoří Evropský hospodářský prostor.

Výhodou toho produktu je nižší úroková sazba, než u jiných úvěrových produktů, které banky na českém trhu nabízejí. Jelikož je předmětem zajištění vždy nemovitost, věřitel nepodstupuje takové riziko, jako v případech spotřebitelských úvěrů.

Americká hypotéka je poskytována osobám, které dosáhly věku 18 let, a osobám, které v době, kdy bude platná, nepřesáhnou věk 70 let.

6.2.1 Úvěr Garant u Komerční banky

Tento produkt je určen občanům České republiky nebo cizincům, kteří mají na našem území trvalý pobyt, a také občanům EU, kteří zde mají trvalé nebo přechodné bydlení.

Výše zapůjčené částky je vymezena od 200 000 Kč do 10 000 000 Kč a výše úvěru může dosáhnout až 70 % hodnoty nemovitosti. Peněžní prostředky, které klient získá, jsou převedeny na jeho účet. Následné splácení ale může probíhat pouze z účtu zřízeného u KB. Úvěr musí být jištěn nemovitostí, která slouží výhradně k nepodnikatelským účelům. Pokud má klient zájem, může svůj závazek kdykoliv předčasně zčásti či plně splatit, a to bez sankčních poplatků. KB také nabízí možnost dohodnutí se, kdy klient bude jednotlivé splátky hradit, např. týden po vyplacení mzdy.

⁴⁸ www.mbank.cz, vlastní zpracování

Nezbytností při podávání žádosti je předložení dvou dokladů totožnosti a dokladů potvrzující příjem. Pokud se jedná o závislou činnost, předloží žadatel doklad o výši příjmu, a pokud se jedná o podnikatele, předkládá daňové přiznání za poslední zdaňovací období a doklad o zaplacení daně.

Tabulka č. 7: Hodnoty úvěru Garant u Komerční banky⁴⁹

Výše úvěru	300 000 Kč
Doba splácení v měsících	60
Orientační měsíční splátka	6 195 Kč
Orientační úroková sazba	8,19 %
RPSN	9,40 %
Celková splatná částka	3715 Kč

6.2.2 Americká hypotéka u ČSOB

Pro poskytnutí tohoto produktu bankou je nutné, aby klient měl pravidelný příjem buď ze závislé činnosti, podnikání nebo jiný bankou uznaný příjem. Žadatelé mohou být v příbuzenském vztahu, ale není to vyžadováno, ale jejich počet nesmí přesáhnout 4 žadatele ze dvou domácností.

ČSOB pro snížení rizika požaduje, aby nemovitost byla pojištěna proti živelným a jiným rizikům a aby se nacházela na území České republiky.

Zapůjčená částka 300 000 Kč je 67 % hodnoty nemovitosti. Banka má stanovenou, minimální částku, kterou klientovi poskytne. Je to 200 000 Kč a maximálně 5 000 000 Kč, ale je zde nastaveno další pravidlo, že výše úvěru může dosahovat maximálně 70 % hodnoty nemovitosti, která je předmětem ručení.

⁴⁹ Vlastní zdroj

Obrázek č. 4: Výpočet Americké hypotéky u ČSOB⁵⁰

Nastavte si svoje podmínky, za jakých chcete hypotéku splácet.

Hodnota nemovitosti 450 000 Kč

Výše úvěru 300 000 Kč poměr výše úvěru k hodnotě nemovitosti 67 %

Doba splatnosti 5 let 0 měsíců

Úroková sazba

Doba fixace
Úroková sazba p.a.

1 rok 7.64%
3 roky 7.44%
5 let 7.34%

Měsíční splátka 5 989 Kč RPSN 14.33 % p.a. garantovaná měsíční splátka

Celková splatná částka spotřebitelem je 359 340 Kč.

6.2.3 Americká hypotéka u České spořitelny

Česká spořitelna poskytuje tento produkt minimálně od 150 000 Kč. Maximální částka úvěru je omezena hodnotou nemovitosti určenou k ručení. Maximální výše úvěru může dosahovat 80 % hodnoty nemovitosti, která je určena smluvním znalcem České spořitelny. Není nutné, aby žadatel o hypotéku měl u České spořitelny založen běžný či spořicí účet.

Česká spořitelna garantuje pevnou úrokovou sazbu po celou dobu splácení úvěru. Banka umožňuje klientovi uhradit mimořádnou splátku, aniž by byl za to peněžně sankcionován.

Při založení americké hypotéky je nutné, aby žadatel předložil své čisté průměrné příjmy za dobu dvanácti předcházejících měsíců od podání žádosti. Pokud

⁵⁰ Československá obchodní banka [online]. 2013[cit. 2013-03-15]. ČSOB hypotéka- výpočet na míru. Dostupné z WWW: <http://www.csob.cz/cz/Csob/Formulare-a-kalkulacky/Stranky/CSOB-Hypoteka-modelova-hypoteka.aspx>.

subjekt vede účetnictví, je nutné, aby doložil daňové přiznání za poslední 2 daňová období, doklad o uhrazení daní a čestné prohlášení o tom, jaké má nesplacené závazky k finančnímu úřadu, okresní správě sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovně.

V případě dokladů o nemovitosti je nutné, aby byly doloženy minimálně dvě fotografie, smluvní odhad ceny nemovitosti, výpis z katastru nemovitostí, nabývací titul nemovitosti a smlouva o pojištění proti živelným událostem.

Tabulka č. 8: Hodnoty Americké hypotéky u České spořitelny⁵¹

Výše úvěru	300 000 Kč
Doba splácení v měsících	60
Orientační měsíční splátka	6 000 Kč
Orientační úroková sazba	7,30 %
RPSN	9,17 %
Celková splatná částka	370 888 Kč

6.2.4 Americká hypotéka Univerzál u Raiffeisen Bank

Raiffeisen bank jako výhodu tohoto produktu prezentuje možnost jej využít v případě, kdy klientovi nestačí prostředky získané z běžného spotřebitelského úvěru. Minimální poskytovaná částka je stanovena na 300 000 Kč a maximální zapůjčená částka je 70 % z hodnoty nemovitosti. Pokud uvedeme bance, na jaký účel budou získané prostředky využity, je zde nabídka nižší úrokové sazby. V případě, že žádáme o půjčku na výstavbu nemovitosti, je možné zajištění jak rozestavěným, tak dokončeným objektem. Pokud však mají být prostředky použity na jiný účel, musí být nemovitost dostavěna i zkolaudována. Je vyžadováno, aby nemovitost byla pojištěna. V případě pojistné události musí být částka, kterou má pojišťovna vyplátit, převedena ve prospěch banky.

Žadatel o hypotéku musí dosáhnout minimálně věku 18 let a maximálně 70 let v době doplacení hypotéky. Dále může žádat občan České republiky, ale také občan jakéhokoliv státu, pokud u něj banka prokáže snadné vymáhání dlužné částky.

⁵¹ www.csas.cz, vlastní zpracování

Tabulka č. 9: Hodnoty hypotéky u Raiffeisen bank⁵²

Výše úvěru	300 000 Kč
Doba spláčení v měsících	60
Orientační měsíční splátka	5 895 Kč
Orientační úroková sazba	6,68 %
RPSN	7,68 %
Celková splatná částka	374 710 Kč

6.2.5 Hypoteční úvěr na cokoliv od mBank

Hypoteční úvěr od mBank je stanovena minimálně ve výši 200 000 Kč a maximálně 65 % u hodnoty nemovitosti, na které má banka zástavní právo. Tento druh hypotéky je zajištěn zástavním právem k nemovitosti, která se nachází na území České republiky.

Splátky na hypotéku jsou automaticky odesílány z účtu klienta, který je povinně zřízen u mBank. Datum, kdy budou odesílány, si klient zvolí sám po dohodě s bankou. Dále je možné si zvolit typ spláčení. Zda anuitními nebo degresivními splátkami. Mimořádné splátky může dlužník hradit do výše 20 % z roční jistiny zcela zdarma. Pokud je tato hranice 20 % překročena, jsou s předčasnými splátkami spojené poplatky, které jsou uvedeny v sazebníku banky. Je možný také odklad splátek v případě, že klient přijde o zaměstnání nebo je nemocen déle než jeden měsíc. Odklad je možné si zažádat dvakrát po dobu trvání hypotéky a na dobu od jednoho do devíti měsíců, a to pouze v případě, že není v prodlení se spláčením. Pokud je klientovi odklad povolen, hradí pouze úrok, a jistina, kterou po dohodnutou dobu nesplácel, je rozpočítána mezi zbývající částky, které musí uhradit.

⁵² www.rb.cz , vlastní zpracování

Tabulka č. 10: Hodnoty neúčelového hypotečního úvěru u mBank⁵³

Výše úvěru	300 000 Kč
Doba splácení v měsících	60
Orientační měsíční splátka	5 728 Kč
Orientační úroková sazba	5,48 %
RPSN	5,62 %
Celková splatná částka	343 655 Kč

6.3 Kontokorentní úvěry

Výhodou kontokorentního úvěru je, že peníze, které klient potřebuje, má okamžitě k dispozici a nemusí čekat na vyřízení např. spotřebitelského úvěru. Otevření povoleného přečerpání poskytují zdarma a úroky jsou placeny pouze z částky, kterou přečerpáte.

Jelikož má banka přesný přehled o pohybu peněz na klientově účtu, je pro banku méně obtížné stanovit, zda klientovi kontokorentní účet a úvěrový rámec poskytne.

Jako základní podmínka u těchto typů úvěrů je většinou dosažení věku minimálně 18 let a předložení dokladu o totožnosti.

6.3.1 Povolené debety u Komerční banky

Komerční banka nabízí majitelům studentského konta G2, G2.2 a Gaudeamus možnost přečerpat svůj účet do mínusové částky. Banka požaduje, aby jedenkrát během doby splatnosti, což je buď 30 nebo 180 dní, byl zůstatek na účtě kladný nebo alespoň nulový. Po vyrovnání částky má klient možnost opět čerpat povolený debet po dobu 30 nebo 180 dní.

Povolený debet na účtě G2 a G2.2 je možno čerpat po dobu 180 dní maximálně do výše 20 000 Kč pro studenty 2. a vyššího ročníku na vysoké či vyšší odborné škole. Pro studenty 1. ročníku vyšší odborné nebo vysoké školy do výše 10 000 Kč a pro studenty středních škol do výše 5 000 Kč.

Na účtě Gaudeamus má student vysoké školy povolený debetní limit na dobu 180 dní, individuálně podle hodnocení klienta bankou maximálně do výše 10 000 Kč.

⁵³ www.mbank.cz, vlastní zpracování

Debetní zůstatky jsou na účtech G.2, G.2.2 a Gaudeamus úročeny 12% p. a. sazbou.

6.3.2 ČSOB studentské konto

Československá obchodní banka také nabízí speciální konto vytvořené pro studenty. Toto konto je však specifické, je určeno od 15 do 30 let nejen pro studenty, ale také pro absolventy.

Přečerpání na tomto účtě je maximálně ve výši 20 000 Kč, ale pouze pro studenty vysokých nebo vyšších odborných škol a absolventy maximálně rok po ukončení studia. V tom se například liší od Komerční banky, která nabízí přečerpání i studentům středních škol. Další podmínkami jsou, aby osoba, žádající o přečerpání, byla starší 18 let a měla zřízeno ČSOB Studentské konto. Československá obchodní banka vyžaduje, aby byl účet jednou za dvanáct měsíců vyrovnán, a poté umožní další využívání této služby. Úročení u povoleného přečerpání je stanoveno na 17,9 % p. a. Úrok z prodlení je ve výši stanovené dle výše REPO sazby, kterou vyhláší centrální banka plus 7 % p. a.

6.3.3 Kontokorent k ČS Student u České spořitelny

Tato služba je určena pro studenty denního studia středních, vyšších odborných a vysokých škol. K získání možnosti čerpat kontokorent je nutné, aby klient měl založený účet Student. Při sjednávání kontokorentu na účtu je vyžadováno, aby klient doložil potvrzení o studiu.

Klient si s bankou smluví úvěrový rámec, jehož maximální výše, kterou je možné vyčerpat do minusové částky, je 25 000 Kč. Je stanoveno, že vyčerpaná částka musí být jednou za 12 měsíců splacena, a poté klient opět může čerpat prostředky. Pokud je účet vyrovnán ještě před uplynutím dvanácti měsíců, má klient opět možnost čerpat celý úvěrový rámec.

Výše částky úvěrového rámce je upravena bankou. Pro studenty středních škol nad 18 let umožňuje maximální čerpanou minusovou částku ve výši 5 000 Kč. Pro studenty 1. ročníku na vysokých nebo odborných školách maximální částkou 10 000 Kč a pro další ročníky studia 25 tisíc Kč.

Roční úroková sazba u kontokorentu na studentském účtu ČS Student je 18,90 % a měsíční 1,575 % p. m.

6.3.4 Kontokorentní úvěr na účtu Student u Raiffeisen bank

Raiffeisen bank má u kontokorentního úvěru nastavený úvěrový rámec od 5 000 Kč do 150 000 Kč, což je částka výrazně vyšší než nabízejí jiné bankovní domy na českém trhu. Tato služba je nabízena k řadě osobních účtů, ale pro nás je důležité, že je poskytována i k běžnému účtu Student.

Od klienta je požadováno, aby svůj závazek alespoň jednou za rok splatil a peněžní prostředky, které kontokorentní úvěr vyrovnají, musí zůstat minimálně po dobu jednoho dne na účtu. Splácení závazků probíhá z plateb, které přicházejí na běžný účet a které nejsou nijak účelově fixovány.

Pokud žádáme o kontokorentní úvěr vyšší, než je 10 000, Kč banka vyžaduje, aby klient předložil doklad o výši svého příjmu.

Úroková sazba ke kontokorentnímu úvěru u Raiffeisen bank je stanovena na 21,90 % p. a.

6.3.5 Povolené přečerpání na osobním účtu mKonto

U mBanky může o otevření kontokorentního účtu požádat každý, kdo obdržel nabídku o výši předschváleného limitu. Hodnotu, kterou mu banka stanovila, každý z klientů nalezne ve svém internetovém bankovníctví. Pokud klient požádá o možnost přečerpání svého účtu a jeho požadavek je schválen, služby má k dispozici do 24 hodin.

Povolené přečerpání u mBank je v hodnotách od 5 000 Kč do 300 000 Kč. Výše úvěrového rámce je stanovena dle hodnocení banky klienta. Toho hodnocení se odvíjí od výše příchozích plateb na účet žadatele.

Účet musí být vyrovnán minimálně jednou za 12 měsíců a v případě, že klient dodrží smluvní podmínky, je mu kontokorentní úvěr prodloužen na dalších 12 měsíců. Minimální výše příchozích plateb musí dosahovat 25 % z úvěrového rámce.

Do částky 50 000 Kč je úroková sazba stanovena na 18,90 % p. a., do částky 100 000 Kč 16,90 % p. a., do 200 000 Kč 15,90 % p. a. a do 300 000 Kč 14,90 % p. a.

6.4 Úvěr u rakouské banky

Jelikož náš žadatel o úvěr bude studentem v Rakousku, podíváme se pro porovnání na jeden příklad z místního bankovního trhu, konkrétně jsme se zaměřili na Erste bank

Austria. Nabídka úvěrů pro studenty v Rakousku má jinou podobu, než u nás, a jednu z nich si zde představíme.

Pro získání půjčky, musí žadatel splňovat základní podmínky a těmi jsou dosažení věku 18 let, žadatel musí být občanem Rakouska nebo Evropské unie a studentem vysoké školy.

Půjčku je možné čerpat maximálně do 30 let a délka studia nesmí být prodloužena o více než 3 semestry. Pro získání je nutné, aby student předkládal svůj studijní plán v bance.

Splátkové období je flexibilní, ale nesmí přesahovat dobu dvanácti let. Jinak je možné výši i harmonogram splátek měnit po dohodě s bankou. Splácení probíhá od třetího měsíce po tom, co dlužník získá práci, a nebo nejdéle 12 měsíců po ukončení studia.

Výše úroku je 5,9 % během splácení a potom 8,9 %.

Peněžní prostředky jsou čerpány postupně a dle potřeby studenta. Výše čerpání je omezena na první a druhý semestr částkou 200 euro a v dalších ročnících až 800 euro a celková vyčerpaná částka nesmí přesahovat 30 000 euro za celou dobu studia.

Typy čerpání úvěru u různých druhů studia:

1. Bakalářské studium do 4.000,- EUR (doba max. 5 let)
2. Magisterské studium do 8.000,- EUR (doba max. 10 let)
3. Absolventi do 16.000,- EUR (doba max. 10 let)
4. Postgraduál do 22.000,- EUR (libovolně)
5. Studenti pedagogicky do 4.000,- EUR (doba max. 5 let)

Na tomto příkladu je vidět, že podmínky pro studenty jsou lépe přizpůsobeny v Rakousku než u nás. Systém je studentům lépe přizpůsoben. Studenti mohou finanční prostředky čerpat dle potřeby, ale jako největší výhodu bych uvedla možnost splácení až po ukončení studia.

7 Celkové srovnání a vyhodnocení

Dále se budeme zvláště zabývat porovnáváním spotřebitelských a kontokorentních úvěrů a bezúčelové hypotéky. Každý tento bankovní produkt bude porovnán zvláště, protože podmínky jeho získání, ale také například zajištění, se liší. Cílem bude vyhodnotit nejvhodnější variantu pro našeho studenta v závislosti na jeho individuálních podmínkách.

7.1 Srovnání spotřebitelských úvěrů

V předcházející kapitole jsme se zaměřili na analyzování jednotlivých úvěrů, které jsou přímo určené pro financování studia, nebo na úvěry, které je možné k tomuto účelu využít. Nyní vyhodnotíme, jaký spotřebitelský úvěr by měl student využít. Jako hlavní faktor hodnocení bereme výši celkové splatné částky. Všechny výpočty námi zjištěné jsou však pouze orientační, ale výše jednotlivých hodnot, které nám slouží pro vypočítání konečné splatné částky, by neměly být ve velké míře rozdílné, než jaké by nám banka po individuálním posouzení poskytla.

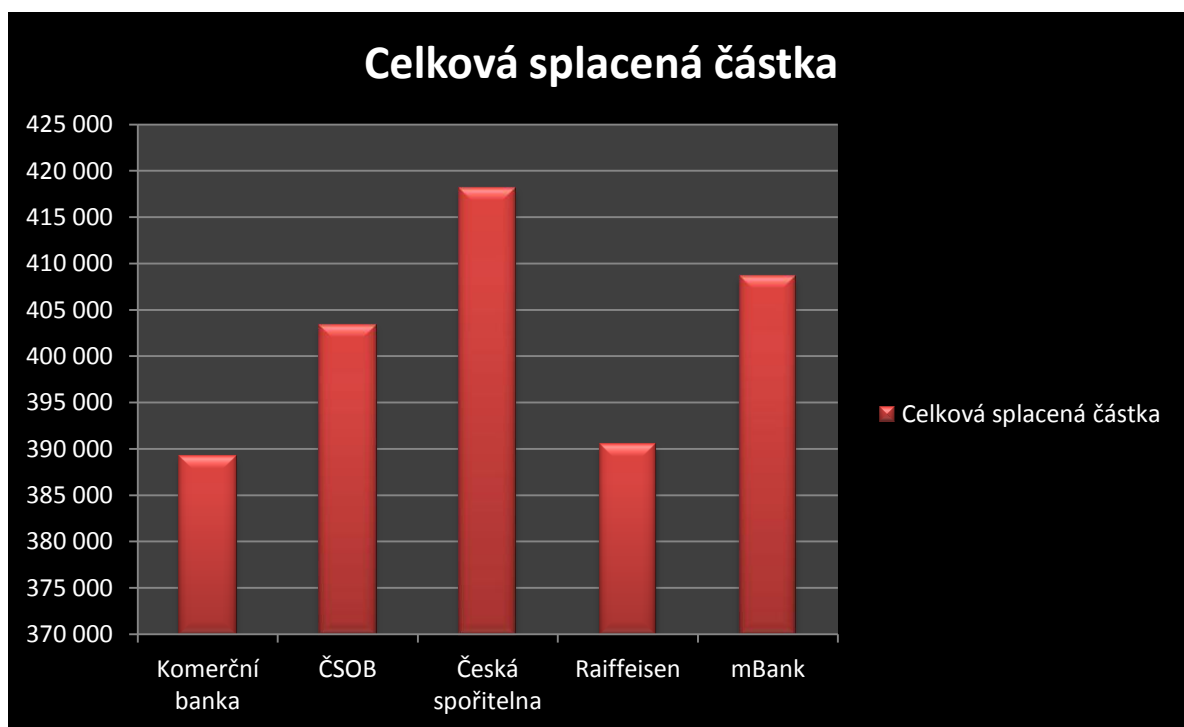
Tabulka č. 11: Celkový přehled splacených částek⁵⁴

Název banky	Splatná částka
Komerční banka	389 216 Kč
ČSOB	403 380 Kč
Česká spořitelna	418 177 Kč
Raiffeisen bank	390 470 Kč
mBanka	408 634 Kč

Pro lepší znázornění jsou hodnoty z tabulky uvedeny ještě v grafické podobě pro lepší rozpoznání rozdílů mezi jednotlivými úvěry.

⁵⁴ Vlastní zdroj

Graf č. 1: Celková splacená částka spotřebitelských úvěrů⁵⁵

Z grafu číslo 2 jasně vyplývá, že nejvýhodnější pro studenta je si zažádat o půjčku u Komerční banky, která má nejrozšířenější řadu produktů na českém trhu určenou právě pro studenty. KB se se snaží co nejvíce přizpůsobit své produkty, aby co nejvíce vyhovovaly tomuto segmentu klientů.

Naopak u České spořitelny by věřitel splatil nejvyšší částku. I když má spořitelna specializované produkty pro studenty, jejich úroková míra v souvislosti s finančními možnostmi studentů, je těžko přijatelná v porovnání s jinými nabídkami na trhu.

7.2 Srovnání kontokorentních úvěrů

V této kapitole se zaměříme na porovnání úrokových sazeb, které bankovní domy svým, jak již stávajícím tak potencionálním klientům, nabízí. V tomto případě nemůžeme porovnávat celkovou splatnou částku, jako to bylo provedeno u spotřebitelských úvěrů, jelikož je pouze na klientovi, jakou částku v rámci svého úvěrového rámce vyčerpá a tato částka mu bude úročena.

⁵⁵ Vlastní zdroj

Tabulka č. 12: Celkový přehled úrokových sazeb kontokorentních úvěrů⁵⁶

Název banky	Úroková sazba
Komerční banka	12 %
ČSOB	17,9 %
Česká spořitelna	18,90 %
Raiffeisen bank	21,90 %
mBank	18,90 %

Graf č. 2: Úrokové sazby kontokorentních úvěrů⁵⁷

Z grafu je jasně vidět, že opět Komerční banka nabízí nejvýhodnější podmínky pro své klienty. Úroková sazba na kontokorentním úvěru na studentském účtu G.2 a G.2.2 je v porovnání se sazbou, kterou nabízí na studentském kontu například Česká pojišťovna, razantně rozdílná.

U Raiffeisen bank, kde máme nárok žádat úvěrový rámec ve výši 10 000 Kč, protože student nemá pravidelný příjem, který nemůže doložit, což banka vyžaduje, je úroková sazba nejvyšší. Povolený debet však je veden na běžném účtu, protože banka nemá produkt zaměřený speciálně na studenty.

⁵⁶ Vlastní zdroj

⁵⁷ Vlastní zdroj

7.3 Porovnání bezúčelových hypoték

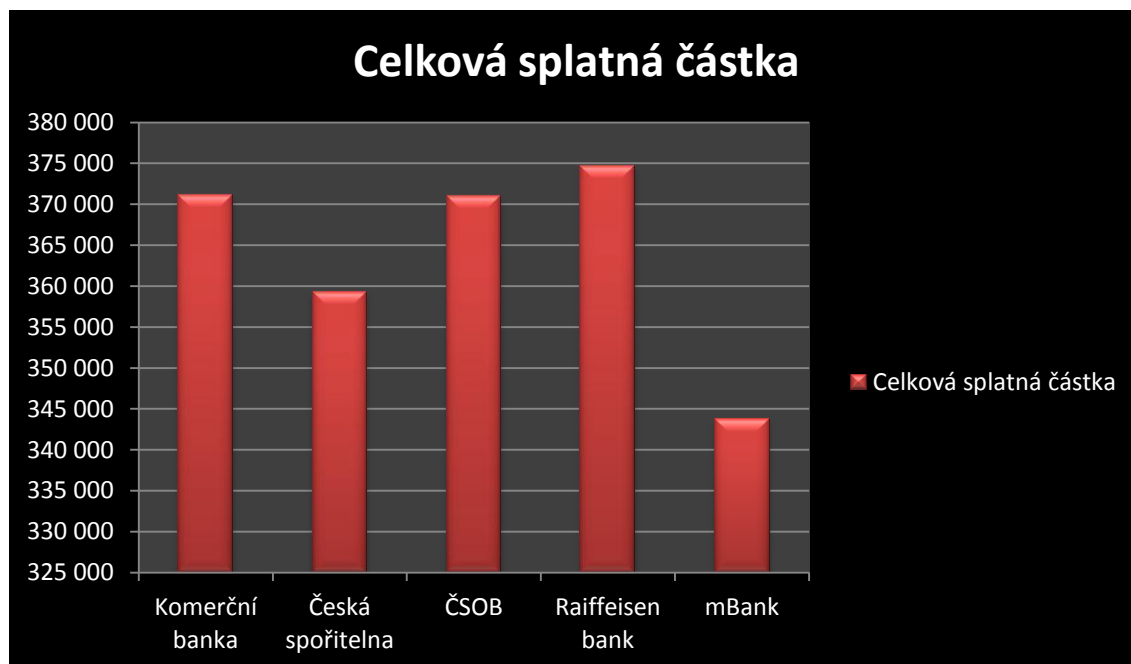
V porovnání s jinými produkty je vidět, že bezúčelová hypotéka, neboli Americká hypotéka, je pro spotřebitele nejvýhodnější. Možnost nižší úrokové sazby, a tím pádem i nižší splacené částky je dána nižším rizikem, které banka podstupuje oproti jiným spotřebitelským úvěrům.

V tabulce jsou vyhodnoceny celkové splatné částky, které by klient musel uhradit, a v grafu je vše pro lepší orientaci graficky znázorněno.

Tabulka č. 13: Celkový přehled splatných částek u bezúčelových hypoték⁵⁸

Název banky	Splatná částka
Komerční banka	371 115 Kč
Československá obchodní banka	350 340 Kč
Česká spořitelna	370 888 Kč
Raiffeisen bank	374 710 Kč
Mbank	343 655 Kč

Graf č. 3: Celková splatná částka bezúčelových hypoték⁵⁹

⁵⁸ Vlastní zdroj

⁵⁹ Vlastní zdroj

Jak můžeme vidět, nejméně splatíme u mBank. Tato situace může být zapříčiněna tím, že banka je na trhu nová a snaží se prostřednictvím nižších úrokových sazeb získat co nejvíce klientů.

Nejdražší bezúčelovou hypotéku nabízí Raiffeisen bank, v porovnání celkové splatné částky se jednotlivé banky výrazně neliší. U České spořitelny je rozdíl oproti Raiffeisen bank v celkové částce pouze 3 822 Kč.

7.4 Celkové vyhodnocení

Díky získaným hodnotám jednotlivých druhů úvěrů od vybraných bankovních institucí jsme měli možnost je porovnat.

Kontokorentní úvěr bych v případě našeho studenta vyhodnotila jako zcela nevhodný. Pokud by žadatel tento druh úvěru využil, znamenalo by to, že by mohl vyčerpat pouze určitou částku, která se u většiny bank pohybuje okolo 20 000 Kč. Pokud by částku vyrovnal v například následující měsíc, měl by možnost opět další měsíc čerpat stejné množství finančních prostředků. Možnost vyrovnání zapůjčené částky však student ve většině případů nemá, protože nemá pravidelný a jistý příjem. Proto by se mohl dostat do situace, kdy by nebyl schopen úvěrový rámec vyrovnat do nuly, a tím pádem by se dostal do tíživé finanční situace. Dalším faktorem, proč bych tento způsob financování studia ne zvolila, je vysoká úroková míra, která je i v případě, že je kontokorentní úvěr poskytován na studentském účtu, oproti jiným sazbám velmi vysoká.

Z předešlých tabulek a grafů je vidět, že v ohledu splacené částky by pro žadatele bylo nejvýhodnější si vzít bezúčelovou hypotéku. Jelikož náš student nemá své příjmy, a tím pádem nemůže doložit potvrzení o výši příjmu, museli by být spolužadatelé rodiče. Předmětem zástavního práva by byl pak rodinný dům, který je ve vlastnictví rodičů.

Náš žadatel o úvěr se i přes to, že je výhodnější zažádat o bezúčelovou hypotéku, rozhodl využít nabídku studentského úvěru. Ten byl vyhodnocen jako nejvýhodnější u Komerční banky, která ho má označeno jako úvěr Gaudeaus, kde o něj také student zažádá.

Jak již bylo uvedeno, student nemá pravidelný příjem, z toho důvodu jeho ručitelem bude otec, který musí bance, jelikož mu plynou příjmy ze závislé činnosti, spolu s žádostí předložit i formulář o výši svých příjmů potvrzený zaměstnavatelem. Po podání žádosti a po předložení formuláře o výši příjmů banka vyhodnotí, zda klientovi

úvěr poskytne nebo ne. Před uzavřením smlouvy budou dohodnuty přesné podmínky, jako například úroková míra a výše celkové splatné částky. Klient také zažádá o pojištění proti neschopnosti splácet, který má banka také v nabídce. Pokud je bankou úvěr schválen, je uzavřena úvěrová smlouva mezi věřitelem a dlužníkem. Současně s tím je nutné, aby si žadatel o úvěr u Komerční banky sjednal běžný účet, pokud jej již nemá u ní zavedený. Pokud student měl díky své příznivé situaci možnost úvěr předčasně splatit, je to možné bez sankčních poplatků. Po podpisu smlouvy dlužník čerpá finanční prostředky ihned a jednorázově. Splácení probíhá anuitními splátkami vždy k 20. dni v měsíci.

Závěr

Banky nemusíme chápat pouze jako instituce, které neustále svým klientům nastavují nesmyslné bankovní poplatky, ale může je vnímat také jako subjekty, které nám v některých případech mohou pomoci vyřešit finanční situaci, která by bez jejich prostředků nebyla možná.

Cílem této bakalářské práce bylo najít nejvýhodnější nabídku úvěrového produktu, který může sloužit k financování studia v rakouském Linci. Náklady na studium zde byly odhadovány na 300 000 Kč a úkolem mé práce bylo zjistit, nejvýhodnější nabídku od pěti různých bank, která by sloužila právě k uhrazení této částky. Jako cíl si žadatel stanovil, že úvěr bude do 5 let splacen. Za půjčku se mu zaručí jeden z rodičů, protože student při studiu bude získávat finanční prostředky pouze prostřednictvím brigád, který má pravidelný příjem a může jej doložit.

V práci jsme představili a analyzovali tři různé druhy úvěrových produktů – spotřebitelský úvěr (případně studentský, pokud jej banky nabízely), kontokorentní úvěr a bezúčelovou hypotéku, někdy nazývanou Americká hypotéka.

Po analýze a komparaci každého produktu zvlášť jsme mohli vyhodnotit, o jaký z nich bude mít student zájem.

Kontokorentní úvěr byl vyhodnocen jako zcela nevhodný z důvodu, že klient potřebuje větší částku, než mu úvěrový rámec nabízí, a tato forma je velice náročná na splácení, jelikož by student musel mít připravené prostředky na vyrovnání kontokorentu. Dalším faktorem je vysoká úroková sazba, jíž jsou vyčerpané finanční prostředky úročeny.

Druhou variantou bylo financování prostřednictvím bezúčelové hypotéky. U tohoto produktu banky z důvodu nízké rizikovosti nabízejí nejvýhodnější úrokovou sazbu. Tento produkt nemůže využít každý, jelikož je tato forma úvěru zajištěna zástavním právem k nemovitosti. V našem případě měl student nemovitost, která by mohla být předmětem zástavy, a to rodinný dům rodičů.

Třetí možností bylo čerpání částky pomocí spotřebitelského úvěru. Porovnala jsem nabídky pěti bank, které spotřebitelské úvěry nabízejí – Komerční banku, Československou obchodní banku, Českou spořitelnu, Raiffeisen bank a mBank. Hlavním hodnotícím kritériem, podle kterých byly porovnávány, bylo výše celkové splacené částky. Úkolem bylo najít co nejnižší celkovou splatnou částku.

Během porovnávání jednotlivých spotřebitelských úvěrů jsem zjistila, že nabídka půjček pro studenty je v České republice velice omezená. Mnoho bank nabízí studentské účty, ale pouze Komerční banka a Česká spořitelna mají půjčky specializované na studenty. Nejvýhodnější však nabízí Komerční banka, která má pro studenty v nabídce řadu specializovaných produktů. Komerční banka se snaží studentům vyjít vstříc i možností splácení jistiny až po ukončení studia a po dobu jeho trvání je hrazen pouze úrok. Tato možnost je však omezena částkou 150 000 Kč, takže v našem případě ji nemůžeme využít. Tato vidím jako velké pozitivum pro jiné žadatele, kteří nemají tak vysoké náklady se studiem spojené.

Jak již bylo zmíněno, student se rozhodl využít úvěr Gaudeamus u Komerční banky, kde při zapůjčené částce 300 000 Kč s dobou trvání pěti let a úrokovou sazbou 10,89 % je celková splatná částka 389 216 Kč.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ:

Literární zdroje

1. BLAHUSCH, M., *Preismanagement im Privatkundengeschäft von Banken*. Wiesbaden: Gabler, 2012. 537 s. ISBN 978-3-8349-3517-5
2. ČERNOHORSKÝ, J., TEPLÝ, P. *Základy financí*. Praha: GRADA Publishing, 2003. 304 s. ISBN 978-80-247-3669-3.
3. DVOŘÁK, P., *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*. 2 vydání. Praha: LINDE, 471 s. ISBN 80-7201-310-6
4. HARTLOVÁ, V., et al. *Bankovníctví. Pro střední školy a veřejnost*. Praha: Fortuna, 2004. 199 s. ISBN 80-7168-900-9
5. JÁNEŠOVÁ, M., KAMPF, R., *Financování a bankovníctví*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2001. 142 s. ISBN 80-7194-358-4
6. KROH, M., *Jak si vzít úvěr*. Praha: GRADA Publishing, 1999. 154 s. ISBN 80-7169-617-X
7. POSPÍŠIL, R., *Finance a bankovníctví*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. 139 s. ISBN 978-80-244-1712-7
8. POULOUČEK, S. et al. *Bankovníctví*. Praha: C. H. Beck, 2006. 761 s. ISBN 80-7179-462-7
9. REVENDA, Z., et al. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 4. Vydání. Praha: Management Press, 2005. 627 s. ISBN 978-80-7261-132-4
10. SEDLÁČEK, T., *Ekonomie dobra a zla*. Praha: 65. pole, 2009. 272 s. ISBN 978-80-903944-3-8
11. SEKERA, B., TEPLÁ, L., *Peněžnictví I*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2005. 97 s. ISBN 80-7194-738-5
12. ULICH, M., PFEIFEROVÁ, D. *Bankovníctví*. Praha: Credit, 2001. 263 s. ISBN 80-213-0815-X
13. VELEK, J., *Základní informace o českém bankovníctví*. Praha: Bankovní institut – vysoká škola, 2000. 58 s. ISBN 80-7265-034-3

Elektronické zdroje

1. Bankovní gramotnost. *Historie bankovníctví* [online]. 2010 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z WWW: <http://www.bankovniagramotnost.cz/clanky/58965/historie-bankovnictvi.aspx>
2. ARAD - *Systém časových řad* [online]. 2011 [cit. 2013-02-27]. Česká národní banka. Dostupné z: WWW: http://www.cnb.cz/cnb/STAT.ARADY_PKG.VYSTUP?p_sestuid=429&p_uka=5,6,7,8&p_strid=AAAEA&p_sort=2&p_od=200601&p_do=201110&p_period=1&p_des=50&p_format=4&p_decsep=,&p_lang=CS
3. VINTER, J., Úvěrová smlouva: nástrahy a náležitosti. *Měšec* [online]. 1998-2013 [cit. 2013-02-07]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/clanky/uverova-smlouva-nastrahy-a-nalezitosti/>
4. Komerční banka [online]. 2013 [cit. 2013-03-17]. *Úvěr Gaudeamus*. Dostupné z WWW: <https://www.kb.cz/cs/lide/mladez-a-studenti/pujcky/uver-gaudeamus.shtml>
5. Komerční banka [online]. 2013 [cit. 2013-03-05]. *Úvěrová kalkulačka*. Dostupné z WWW: <https://www.kb.cz/kalkulacka-spotrebitelskych-uveru/index.shtml>
6. Československá obchodní banka [online]. 2013 [cit. 2013-03-15]. *Půjčka na cokoliv*. Dostupné z WWW: <http://www.csob.cz/cz/Lide/Pujcky-a-uvery/Stranky/CSOB-Pujcka-na-cokoliv.aspx>
7. Československá obchodní banka [online]. 2013 [cit. 2013-03-15]. *ČSOB Flexi půjčky – orientační propočty*. Dostupné z WWW: <http://www.csob.cz/cz/Csob/Formulare-a-kalkulacky/Stranky/CSOB-Pujcky-orientacni-propocty.aspx>
8. Komerční banka [online]. 2013 [cit. 2013-03-05]. *Povolené debety pro studenty*. Dostupné z WWW: <https://www.kb.cz/cs/lide/mladez-a-studenti/pujcky/povolene-debety-pro-studenty.shtml>
9. Československá obchodní banka [online]. 2013 [cit. 2013-03-15]. *Povolené přečerpaní k ČSOB Studentskému kontu*. Dostupné z WWW: <http://www.csob.cz/cz/Lide/Pujcky-a-uvery/Stranky/Povolene-precerpani-k-CSOB-Studentskemu-kontu.aspx>

10. Česká spořitelna [online]. 2013 [cit. 2013-03-15]. *Kontokorentní k Osobnímu účtu ČS Student*. Dostupné z WWW: <http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance/kontokorent-k-osobnimu-uctu-cs-student/o-produktu-d00019051>
11. Raiffeisen bank [online]. 2013 [cit. 2013-03-16]. *Kontokorentní úvěr*. Dostupné z WWW: <http://www.rb.cz/osobni-finance/uverove-produkty/povolene-debety/kontokorentni-uver/>
12. mBank [online]. 2013 [cit. 2013-03-10]. *Povolené přečerpání pro vaši finanční rezervu*. Dostupné z WWW: <http://www.mbank.cz/osobni/mkonto/povolene-precerpani.html>
13. Česká spořitelna [online]. 2013 [cit. 2013-03-15]. *Osobní finance*. Dostupné z WWW: http://www.csas.cz/banka/content/inet/internet/cs/product_cs_276.xml
14. Raiffeisen bank [online]. 2013 [cit. 2013-03-16]. *Osobní půjčka*. Dostupné z WWW: <http://www.rb.cz/osobni-finance/uverove-produkty/osobni-pujcky/osobni-pujcka/>
15. mBank [online]. 2013 [cit. 2013-03-09]. *Hotovostní úvěr mPŮJČKA plus*. Dostupné z WWW: <http://www.mbank.cz/osobni/mpujcka/>
16. mBank [online]. 2013 [cit. 2013-03-09]. *Kalkulačka*. Dostupné z WWW: <http://www.mbank.cz/osobni/mpujcka/kalkulacka.html>
17. Komerční banka [online]. 2013 [cit. 2013-03-05]. *Úvěr Garant (Americká hypotéka)*. Dostupné z WWW: <https://www.kb.cz/cs/lide/obcane/pujcky/uver-garant.shtml>
18. Československá obchodní banka [online]. 2013 [cit. 2013-03-17]. *Americká hypotéka*. Dostupné z WWW: <http://www.csob.cz/cz/Lide/Pujcky-a-uvery/Stranky/CSOB-Americka-hypoteka.aspx>
19. Československá obchodní banka [online]. 2013 [cit. 2013-03-17]. *ČSOB hypotéka- výpočet na míru*. Dostupné z WWW: <http://www.csob.cz/cz/Csob/Formulare-a-kalkulacky/Stranky/CSOB-Hypoteka-modelova-hypoteka.aspx>
20. Česká spořitelna [online]. 2013 [cit. 2013-03-15]. *Americká hypotéka*. Dostupné z WWW: <http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance/americka-hypoteka/o-produktu-d00020169>
21. Raiffeisen bank [online]. 2013 [cit. 2013-03-16]. *Americká hypotéka Univerzál*. Dostupné z WWW: <http://www.rb.cz/osobni-finance/hypoteky/typy-hypotek/americka-hypoteka-univerzal/>

22. mBank [online]. 2013 [cit. 2013-03-09]. *Hypoteční úvěr na cokoliv*. Dostupné z WWW: <http://www.mbank.cz/osobni/mhypoteka/neucelovy-hypotecni-uver/>
23. mBank [online]. 2013 [cit. 2013-03-09]. *Hypoteční kalkulačka*. Dostupné z WWW: <http://www.mbank.cz/osobni/mhypoteka/kalkulacka.html>
24. Erste bank [online]. 2013 [cit. 2013-03-19]. *Finanzieren*. Dostupné z WWW: <https://www.sparkasse.at/erstebank/Privatkunden/Lebensphasen/Studenten/Finanzieren>

SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Výpočet čistého zisku.....	14
Tabulka č. 2: Náklady studenta související se studiem.....	33
Tabulka č. 3: Hodnoty úvěru u Komerční banky.....	35
Tabulka č. 4: Hodnoty úvěru u České spořitelny.....	39
Tabulka č. 5: Hodnoty osobní půjčku u Raiffeisen bank.....	40
Tabulka č. 6: Hodnoty mPůjčky plus u mBank.....	41
Tabulka č. 7: Hodnoty úvěru Garant u Komerční banky.....	42
Tabulka č. 8: Hodnoty Americké hypotéky u České spořitelny.....	44
Tabulka č. 9: Hodnoty hypotéky u Raiffeisen bank.....	45
Tabulka č. 10: Hodnoty neúčelového hypotečního úvěru u mBank.....	46
Tabulka č. 11: Celkový přehled splacených částek.....	50
Tabulka č. 12: Celkový přehled úrokových sazeb kontokorentních úvěrů.....	52
Tabulka č. 13: Celkový přehled splatných částek u bezúčelových hypoték.....	53

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1: Celková splatná částka spotřebitelských úvěrů.....	51
Graf č. 2: Úrokové sazby kontokorentních úvěrů.....	52
Graf č. 3: Celková splatná částka bezúčelových hypoték.....	53

SEZNAM OBRAZKŮ

Obrázek č. 1: Princip kontokorentního úvěru.....	20
Obrázek č. 2: Spotřebitelské úvěry domácností 2006-2011.....	22
Obrázek č. 3: Výpočet splátky úvěru u ČSOB.....	38
Obrázek č. 4: Výpočet Americké hypotéky u ČSOB.....	43